

Загальноміські норми поведінки для підтримки успішності учнів (класи 6–12)

Білль про права та обов'язки учнів класів K–12, Дисциплінарний кодекс
та інші правила та процедури

Документ набрав чинності з вересня 2019 р.

Політика Департаменту освіти міста Нью-Йорк (NYCDOE) передбачає забезпечення рівних освітніх можливостей незалежно від фактичних або можливих расової приналежності, кольору шкіри, релігії, світогляду, етнічного та національного походження, імміграційного статусу, громадянства, інвалідності, віку, гендерної ідентичності, гендерного самовираження та ваги. Політика NYCDOE передбачає також забезпечення атмосфери, вільної від переслідувань за будь-якою з цих ознак, зокрема від сексуальних домагань.

З питаннями щодо дотримання антидискримінаційної політики слід звертатися до Відділу рівних можливостей за адресою: NYCDOE Office of Equal Opportunity, 65 Court Street, Brooklyn, New York 11201, (718) 935-3320.

ЗМІСТ

Загальноміські норми поведінки для підтримки успішності

Департамент освіти міста Нью-Йорк (NYCDOE) бере на себе зобов'язання забезпечувати в школах безпечне, спокійне та дисципліноване середовище. Це можливо лише за умови взаємної поваги та співпраці всіх членів шкільної спільноти – вчителів, учнів, адміністрації школи, батьків, шкільних консультантів, соціальних працівників, працівників охорони, постачальників супутніх послуг, працівників їдальні, технічного персоналу і працівників транспортної служби.

Доданий до цього документа [Білль про права та обов'язки учнів класів K-12](https://www.schools.nyc.gov/StudentRights) (<https://www.schools.nyc.gov/StudentRights>) спрямований на формування у учнів відповідальної поведінки, створення атмосфери поваги та виховання активних громадян мультикультурного суспільства.

НОРМИ ПОВЕДІНКИ

Усі члени шкільного колективу — учні, співробітники та батьки — повинні знати та розуміти обов'язкові для всіх учнів норми поведінки, а також належні заходи реагування у разі їх порушення.

Загальноміські норми поведінки для підтримки успішності (зокрема Дисциплінарний кодекс) містить опис дій, які відповідають стандартам поведінки, якої очікують від учнів міста Нью-Йорк, а також окреслені моделі поведінки, які не відповідають цим нормам. У них також перераховано діапазон заходів втручання, корекції та дисциплінарного впливу з боку школи для припинення неналежної поведінки.

Вимоги загальноміських норм поведінки поширюються на всіх учнів шкіл Департаменту освіти міста Нью-Йорк.

НОРМИ ПОВЕДІНКИ	1
ПРОГРАМНА ЗАЯВА ПРО ДИСЦИПЛІНУ І ШКІЛЬНЕ СЕРЕДОВИЩЕ	3
ВСТУП	3
БАТЬКИ ЯК ПАРТНЕРИ	4
Відвідуваність	4
СПРИЯННЯ ПОЗИТИВНІЙ ПОВЕДІНЦІ УЧНІВ	5
БІЛЛЬ ПРО ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ УЧНІВ КЛАСУ K–12	7
Вступ	7
I. Право на безкоштовну державну освіту в школі	7
II. Право на свободу особистості та волевиявлення	8
III. Право на належну правову процедуру	8
IV. Додаткові права учнів віком від 18 років і старше	9
V. Обов'язки учнів	10
БАГАТОСТУПЕНЧАТА СИСТЕМА ПІДТРИМКИ І ДИСЦИПЛІНАРНИХ ЗАХОДІВ РЕАГУВАННЯ	11
1. Супутня підтримка та заходи дисциплінарного впливу	11
2. Універсальні заходи з профілактики для усіх учнів	11
3. Первинні заходи реагування	11
4. Підтримка та види втручання (див. стор. 13–15)	11
5. Заходи дисциплінарного впливу	12
ПІДТРИМКА І МЕТОДИ ВТРУЧАННЯ	13
Обов'язкове документування	13
Словник заходів підтримки і корекції	13
ВІДНОВЛЮВАЛЬНИЙ ПІДХІД	16
Словник відновлювального підходу	16

ВИРІШЕННЯ ПРОБЛЕМ, ПОВ'ЯЗАНИХ З ЦЬКУВАННЯМ ТА ПОВЕДІНКОЮ, СПРИЧИНЕНОЮ УПЕРЕДЖЕННЯМИ.....	18
Профілактика та методи втручання.....	18
Що таке цькування (булінг)?	19
Цькування (булінг) – не конфлікт	20
ДИСЦИПЛІНАРНІ ПРОЦЕДУРИ	21
Внутрішньошкільні дисциплінарні заходи	21
Відсторонення від занять та видалення з класу вчителем	21
Додатковий захист учнів з обмеженими можливостями	21
Аналіз причин порушення дисципліни (MDR)	21
Функціональне оцінювання поведінки (FBA) та план корекції поведінки (BIP)	22
ДИСЦИПЛІНАРНІ ЗАХОДИ РЕАГУВАННЯ	23
Внутрішньошкільні дисциплінарні заходи	23
Видалення учня з класу вчителем	23
Відсторонення від занять за розпорядженням директора школи	23
Відсторонення від занять за розпорядженням інспектора.....	23
Варіанти відсторонення від занять за розпорядженням інспектора, для яких необхідно отримати схвалення від канцлера, іншої особи, уповноваженої канцлером, або окружного інспектора	24
Підтримка учнів протягом терміну відсторонення та після повернення в школу	25
АПЕЛЯЦІЇ І ПЕРЕВЕДЕННЯ	26
Апеляції.....	26
Варіанти переведення	26
ЗАБОРОНЕНІ ПРЕДМЕТИ: ЗБРОЯ.....	27
Категорія I	27
Категорія II	27
ПРОГРЕСИВНА СИСТЕМА ЗАХОДІВ ДИСЦИПЛІНАРНОГО ВПЛИВУ	27
Вибір заходів дисциплінарного впливу.....	28
РІВНІ ДИСЦИПЛІНАРНИХ ПОРУШЕНЬ	29
Правила застосування Дисциплінарного кодексу	29
ПОРУШЕННЯ ДИСЦИПЛІНАРНОГО КОДЕКСУ: КЛАСИ 6–12.....	30
Порушення рівня 1 – Непослух/невиконання вимог	30
Порушення рівня 2 – Порушення порядку.....	31
Порушення рівня 3 – Деструктивна поведінка	32
Порушення рівня 3 – Деструктивна поведінка (продовження)	33
Порушення рівня 3 – Деструктивна поведінка (продовження)	34
Реагування на поведінку, що спричиняє порушення рівнів 4 і 5	35
Порушення рівня 4 – Агресивні, небезпечні або шкідливі дії	36
Порушення рівня 4 – Агресивні, небезпечні або шкідливі дії (продовження).....	37
Порушення рівня 4 – Агресивні, небезпечні або шкідливі дії (продовження).....	38
Порушення рівня 5 – Серйозно небезпечні або насильницькі дії.....	39
Порушення рівня 5 – Серйозно небезпечні або насильницькі дії (продовження).....	40

ПРОГРАМНА ЗАЯВА ПРО ДИСЦИПЛІНУ І ШКІЛЬНЕ СЕРЕДОВИЩЕ

Наприкінці липня 2015 року адміністрація де Блазіо, дотримуючись однієї з рекомендацій керівної групи, опублікувала нову [«Програмну заяву про дисципліну та шкільне середовище»](https://www1.nyc.gov/site/scit/impact/impact.page) (<https://www1.nyc.gov/site/scit/impact/impact.page>). Програмна заява наведена нижче.

Офіс мера Нью-Йорка, Департамент освіти міста Нью-Йорк та Поліція Нью-Йорка переконані, що міські школи повинні сприяти створенню середовищ, найбільш сприятливих для навчання. Ми вважаємо, що всі діти заслуговують на таке середовище і що всі діти мають потенціал для навчання та успіху. Перш за все, це означає, що школи мають бути безпечними. Це також означає, що ми повинні подбати про те, щоб школи продовжували виконувати своє головне призначення – навчання дітей.

Ми впевнені, що надмірно суворі дисциплінарні стягнення не відповідають інтересам учнів, не сприяють забезпеченню безпеки в школі і можуть завдати шкоди потенціалу дітей. Згідно з дослідженнями, надання учням підтримки, що сприяє розвитку соціальних, емоційних і поведінкових навичок, позитивно впливає і на порушників дисципліни, і на школу загалом. Отже, місто Нью-Йорк забезпечить навчання шкільного персоналу і співробітників служби безпеки передовим методам надання такої підтримки, зокрема додаткової підтримки учням з особливими потребами, дітям із соціально незахищених верств населення та жертвам насильства. Усвідомлюючи, що деяким школам знадобляться додаткові ресурси, а також підготовка, місто Нью-Йорк забезпечить необхідні кадри для впровадження прогресивної системи дисциплінарних заходів, особливо в школах, де такі послуги особливо затребувані. Ми будемо застосовувати визнані на місцевому та загальнонаціональному рівнях моделі одночасного покращення навчального середовища та безпеки в школах. Отже, у місті Нью-Йорк не тільки знизиться показник застосування тимчасового відсторонення від занять як дисциплінарного заходу і припиниться практика виклику до суду та арештів за незначні проступки, але також підвищиться рівень безпеки в школах.

Ми у місті Нью-Йорк не потерпимо дискримінації та докладемо всіх зусиль, щоб усунути непослідовне та непропорційне застосування заходів дисциплінарного впливу на підставі фактичної або можливої расової приналежності, кольору шкіри, релігії, віку, світогляду, етнічного та національного походження, імміграційного статусу/громадянства, інвалідності, статі, гендерної ідентичності, гендерного самовираження, сексуальної орієнтації та ваги.

ВСТУП

Поведінка учнів у школі – головний фактор створення та підтримки безпечного та поважного середовища. Щоб сприяти позитивній поведінці учнів, усім членам шкільного колективу – учням, працівникам та батькам – необхідно знати та розуміти обов'язкові для всіх учнів норми поведінки, а також заходи з реагування у разі їх порушення (заходи підтримки, корекції та дисциплінарного впливу).

Школам необхідно виділити час для ознайомлення учнів зі стандартами поведінки, [Біллем про права та обов'язки учнів класів K-12](https://www.schools.nyc.gov/StudentRights) (<https://www.schools.nyc.gov/StudentRights>) та [Правилами допустимого та безпечного користування інтернетом NYCDOE \(IAUSP\)](https://www.schools.nyc.gov/school-life/policies-for-all/internet-acceptable-use-policy) (<https://www.schools.nyc.gov/school-life/policies-for-all/internet-acceptable-use-policy>). Таке ознайомлення має здійснюватися з урахуванням віку, щоб донести до всіх учнів вимоги до поведінки в школі та користування інтернет-системами Департаменту освіти міста Нью-Йорк незалежно від їх фізичного місцезнаходження. Це надзвичайно важливо під час роботи з молодшими школярами через їх рівень розуміння причинно-наслідкових зв'язків між поведінкою та заходами реагування. Усі учні, незалежно від віку, повинні брати участь в обговоренні вимог шкільної спільноти та бути активними учасниками у створенні базових правил поведінки в класі.

Не менш важливо, щоб усі співробітники школи висували до учнів чіткі, єдині вимоги для підтримання в школі атмосфери безпеки, порядку та взаємної поваги. Шкільний персонал і викладачі повинні бути рішучими, справедливими та послідовними у своїх діях щодо поведінки учнів, щоб вони могли навчитися на своїх помилках і нести відповідальність за свої вчинки.

БАТЬКИ ЯК ПАРТНЕРИ

*Примітка: У цьому документі термін «батьки» поширюється на батьків дитини, опікунів та будь-яких інших осіб, які перебувають з дитиною у батьківських або опікунських відносинах. До таких осіб належать: батьки або прийомні батьки, вітчим/мачуха, опікуни, призначені за законом, патронатні батьки та особи, які замінюють батьків дитини, яка відвідує школу. «Особа, яка замінює батьків» означає особу, яка взяла на себе догляд за дитиною та піклування про неї у зв'язку з відсутністю батьків або законних опікунів, зокрема через смерть, ув'язнення, психічну хворобу, проживання за межами штату або відмову від дитини.

Для створення безпечного середовища в школах потребуються спільні зусилля учнів, батьків і співробітників. Співробітники школи не тільки інформують батьків про поведінку дитини, але й бачать у них партнерів у вирішенні проблемних ситуацій. Контакт з батьками може здійснюватися, зокрема, телефоном, під час особистого спілкування та в письмовій формі. Щоб бути активними і залученими партнерами у створенні безпечного та сприятливого шкільного середовища, батькам необхідно знати Дисциплінарний кодекс і отримувати достатню підтримку. Школам рекомендовано забезпечити таку підтримку:

- Шкільне керівництво несе відповідальність за доведення змісту цього документа до відома учнів, батьків і співробітників школи. Школам рекомендовано проводити семінари для батьків з метою ознайомлення їх з змістом Кодексу та визначення шляхів спільної підтримки соціально-емоційного розвитку дітей.
- Педагоги несуть відповідальність за інформування батьків про поведінку їхньої дитини та за прищеплення навичок, необхідних учням для досягнення успіху в школі та суспільстві. Батькам рекомендовано доводити до відома класного керівника та інших співробітників школи обставини, які можуть вплинути на поведінку учня, і найбільш ефективні підходи до роботи з ним.

Важливо всіляко заохочувати та розширювати обмін інформацією та контакти між школою та сім'єю. У разі потреби під час спілкування з батьками школи повинні надавати послуги письмового та усного перекладу. Консультативні зустрічі за участю директора школи/його представника, шкільного консультанта, батьків, учителя або вчителів і за певних обставин самого учня є ефективним способом залучення батьків, і вони повинні проводитися, коли це доречно.

Для обговорення заходів підтримки та заходів із втручання для реагування на поведінку учня батькам слід звертатися до школи, до координатора з роботи з батьками або, якщо потрібну, до координатора з підтримки сім'ї в офісі шкільного округу. Більш детальну інформацію про працівників школи та округу, до яких можна звернутися за допомогою, див. у рекомендаціях на веб-сторінці: <https://www.schools.nyc.gov/school-life/support/get-help>.

У разі неналежної поведінки учня та порушення ним Дисциплінарного кодексу директор школи/його уповноважений зобов'язаний повідомити батьків. У разі підозри на вчинення учнем кримінального злочину необхідно викликати поліцію та повідомити батьків. Додаткову інформацію див. у [Позпорядженні канцлера A-412](https://www.schools.nyc.gov/school-life/policies-for-all/chancellors-regulations/volume-a-regulations) (<https://www.schools.nyc.gov/school-life/policies-for-all/chancellors-regulations/volume-a-regulations>).

Відвідуваність

Відвідування школи – найважливіша умова навчального прогресу та успіху учня. Співробітники школи повинні забезпечити необхідні профілактичні заходи, педагогічне втручання і підтримку учням з низькою відвідуваністю. Шкільна комісія з відвідуваності або комісія у справах учнів розглядає випадки пропусків занять, систематичних прогулів і залучає співробітників з відвідуваності, представників шкільної адміністрації, шкільних консультантів, учителів, соціальних працівників та інших співробітників до вирішення цієї проблеми.

Співробітники школи організовують зустріч з учнем та його батьками з метою розробки програми необхідної допомоги, що передбачає, зокрема, консультативне втручання, співбесіду з сім'єю, направлення на співбесіду з консультантом, зміни в навчальній програмі і/або направлення на репетиторство та післяшкільні програми. Низку [профілактичних послуг](https://www1.nyc.gov/site/acs/child-welfare/preventive-services.page) (<https://www1.nyc.gov/site/acs/child-welfare/preventive-services.page>) пропонують місцеві громадські організації, з якими у [Служби захисту дітей міста Нью-Йорк](https://www1.nyc.gov/site/acs/about/about.page) (<https://www1.nyc.gov/site/acs/about/about.page>) укладено договори про співпрацю. Знання цих можливостей допомагає сім'ям і школам зрозуміти, як профілактичні послуги можуть бути ефективними у усуненні причин пропусків занять.

Школи також несуть відповідальність за розробку та публікацію вимог щодо відвідуваності, які відповідають нормам відвідуваності та містять визначення випадків відсутності (або запізнення) з поважних причин, необхідну документацію та відповідні заходи впливу. Додаткову інформацію див. у [Позпорядженні канцлера A-210](https://www.schools.nyc.gov/school-life/policies-for-all/chancellors-regulations/volume-a-regulations) (<https://www.schools.nyc.gov/school-life/policies-for-all/chancellors-regulations/volume-a-regulations>).

СПРИЯННЯ ПОЗИТИВНІЙ ПОВЕДІНЦІ УЧНІВ

Шкільне середовище має значний вплив на навчальний прогрес учнів та їхні взаємини з однолітками та дорослими. Кожна школа має всеосяжно підтримувати позитивну атмосферу, яка сприятиме успішному навчанню та соціальному зростанню дітей.

Школи повинні займати проактивну позицію у прищепленні просоціальної поведінки учням. Соціально-емоційне розвиток — найважливіший компонент шкільної виховної програми. Ефективне навчання в соціально-емоційній сфері сприяє розвитку навичок, необхідних у подальшому дорослому житті:

- Розпізнавання та контроль емоцій
- Розвиток турботи та співчуття до інших
- Встановлення позитивних стосунків
- Прийняття відповідальних рішень
- Конструктивне та етичне вирішення складних ситуацій

Учні з такими навичками встановлюють більше позитивних стосунків з однолітками, беруть участь у більш продуктивній соціальній поведінці та менш схильні порушувати дисципліну.

Створення загальношкільної багаторівневої системи підтримки (MTSS) має важливе значення для забезпечення належної підтримки учнів і прогресивної дисципліни. MTSS — це комплексна система моніторингу учнів і використання цілеспрямованого втручання у разі потреби. Метою такої підтримки є розвиток стійкості та просоціальних поведінкових навичок, які потрібні учням для досягнення успіху в класі та за його межами.

Співробітники школи зобов'язані належним чином реагувати на поведінку, що порушує навчальний процес. Представники адміністрації школи, вчителі, консультанти та інші співробітники мають навчати всіх учнів стратегіям корекції поведінки та обговорювати конкретні методи та прийоми з самими учнями та їхніми батьками. Додаткова інформація про деескалацію поведінкової кризи і втручання див. у [Розпорядженні канцлера A-411](https://www.schools.nyc.gov/school-life/policies-for-all/chancellors-regulations/volume-a-regulations) (<https://www.schools.nyc.gov/school-life/policies-for-all/chancellors-regulations/volume-a-regulations>).

Якщо в будь-який момент у посадових осіб школи виникає підозра, що проблемна поведінка учня може бути наслідком інвалідності, і у зв'язку з цим можуть потребуватися послуги спеціальної освіти, учня слід негайно направити на експертизу в [Комітет з питань спеціальної освіти](https://www.schools.nyc.gov/special-education/help/committees-on-special-education) (CSE; <https://www.schools.nyc.gov/special-education/help/committees-on-special-education>). Інформацію про додатковий захист учнів з інвалідністю див. На стор. 21–22.

Створення в школі сприятливого середовища для соціально-емоційного та академічного розвитку учнів неможливе без участі в цьому процесі самих учнів. Надання учням численних можливостей для участі у широкому спектрі просоціальних заходів разом з тісною взаємодією з турботливими дорослими, які завжди готові прийти на допомогу, сприяють запобіганню негативній поведінці. Приклади:

- значні можливості висловлювати свою думку, ділитися пропозиціями і брати участь у загальношкільних заходах (наприклад, учнівське самоврядування, регулярні учнівські форуми, загальношкільні суспільно корисні проєкти тощо)
- розвиток лідерського потенціалу;
- додаткові позакласні заходи (наприклад, учнівські клуби, зокрема спортивні секції та команди; участь у діяльності суспільно корисних організацій тощо);
- регулярне визнання досягнень учнів у навчанні та інших видах діяльності.

Такі заходи в поєднанні з комплексною програмою профілактики та корекції дозволяють учням набути досвід, знання та навички, необхідні для досягнення подальшого успіху.

БІЛЛЬ ПРО ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ УЧНІВ КЛАСУ К–12

Примітка: Білль про права та обов'язки учнів класу К–12 опублікований в мережі Інтернет за адресою <https://www.schools.nyc.gov/StudentRights>.

Вступ

Державні школи міста Нью-Йорк прагнуть підтримувати почуття взаємної поваги серед учнів, батьків та співробітників. Міські школи також прагнуть залучати учнів до діяльності та програм (як у межах, так і за межами шкільної спільноти), які розвивають у них почуття громадянської відповідальності та суспільного обов'язку. Об'єднані зусилля всіх членів шкільної спільноти – запорука високої успішності в умовах насиченого навчального середовища. Цей документ слугує настановою для учнів, які прагнуть стати продуктивними громадянами в різноманітному суспільстві.

I. Право на безкоштовну державну освіту в школі

Право на безкоштовну, державну освіту в школі є основним правом учня, гарантованим усім дітям. Учні мають право:

1. відвідувати школу та отримувати безкоштовну державну освіту з дошкільного віку (дитячий садок) до 21 року або отримання атестата про середню освіту (залежно від того, що настане раніше) у встановленому законом порядку; учні, які отримали статус багатомовних, — на двомовну освіту або програми англійської мови як другої мови у встановленому законом порядку; учні з обмеженими можливостями, офіційно визнані такими, що потребують спеціальної освіти, — на безкоштовну відповідну освіту з 3 років до 21 року у встановленому законом порядку;
2. на безпечне сприятливе для навчання середовище, вільне від дискримінації, переслідувань, цькування (булінгу) та нетерпимості, а також на подання скарги на таку поведінку з боку інших осіб (див. Розпорядження канцлера A-830, A-831, A-832, A-420 та A-421 на <https://www.schools.nyc.gov/school-life/policies-for-all/chancellors-regulations/volume-a-regulations>);
3. на ввічливе та поважне ставлення до себе незалежно від фактичного або сприйманого віку, раси, світогляду, кольору шкіри, статі, гендерної ідентичності (зокрема право учнів користуватися туалетами та роздягальнями відповідно до їх гендерної ідентичності та право на звернення до них за ім'ям та займенником, що відповідають їхній гендерній ідентичності), гендерного самовираження, віросповідання, національного походження, громадянства/імміграційного статусу, ваги, сексуальної орієнтації, фізичного та/або емоційного стану, інвалідності, сімейного стану та політичних переконань;
4. отримати на початку навчального року або під час вступу до школи протягом навчального року письмову копію політики та процедур школи, зокрема [Загальноміських норм поведінки для підтримки успішності учнів](https://www.schools.nyc.gov/DCCode) (зокрема Дисциплінарний кодекс; <https://www.schools.nyc.gov/DCCode>) та [про права та обов'язки учнів класів К–12 Департаменту освіти міста Нью-Йорк \(NYCDOE\)](https://www.schools.nyc.gov/StudentRights) (<https://www.schools.nyc.gov/StudentRights>);
5. бути поінформованими про вимоги для отримання атестата, зокрема курси та іспити, а також про допомогу у виконанні цих вимог;
6. бути поінформованими про обов'язкові медичні огляди та когнітивне і мовне тестування;
7. бути поінформованими про наявні в школі курси та програми та можливість брати участь у виборі факультативних курсів;
8. на кваліфіковане викладання;
9. знати критерії оцінювання успішності з кожного предмета та/або курсу, що вивчається, та на оцінку виконаних завдань відповідно до встановлених критеріїв;
10. бути поінформованими про навчальний прогрес та на періодичне оцінювання успішності (як неофіційне, так і у формі офіційного табеля успішності);
11. отримувати своєчасне повідомлення про можливість залишитися на другий рік або про невдале завершення курсу;
12. на повідомлення про право оскарження у зв'язку з другорічніцтвом або неуспішним завершенням курсу;
13. конфіденційність під час обробки учнівської документації, що зберігається в шкільній системі;
14. на відмову від надання своєї контактної інформації співробітникам служби вербування збройних сил та/або вищим навчальним закладам (за власним бажанням або за заявою батьків); (З метою захисту прав учнів та батьків щодо розкриття інформації військовим відомствам, школам, які проводять тестування на придатність до військової служби (ASVAB), заборонено передавати результати службам вербування без письмової згоди як батьків, так і учнів)
15. отримувати рекомендації, консультації та поради з питань особистісного, соціального, академічного та профорієнтаційного розвитку.

II. Право на свободу особистості та волевиявлення

Усім учням гарантовано право висловлювати свою думку, підтримувати ідеї та громадські рухи, створювати організації та збиратися для обговорення проблем, проводити мирні та свідомі демонстрації на їх підтримку відповідно до порядку та правил, встановлених Департаментом освіти міста Нью-Йорк. Учні мають право:

1. організовувати, пропагувати та брати участь у діяльності представницьких органів шкільного самоврядування;
2. організовувати, пропагувати та брати участь у діяльності учнівських організацій, громадських та просвітницьких клубів і об'єднань, політичних, релігійних та філософських груп відповідно до Закону «Про рівний доступ» (Equal Access Act);
3. мати в загальношкільних комітетах, що впливають на навчальний процес, своїх представників, зокрема з правом голосу (у відповідних випадках);
4. видавати шкільні газети та бюлетені, що відбиватимуть життя школи, думки та інтереси учнів, дотримуючись норм журналістської етики та обмежень, обґрунтованих вагомими педагогічними міркуваннями;
5. розповсюджувати на території школи газети, літературу та політичні листівки з дотриманням встановлених школою обґрунтованих вимог щодо часу, місця та способу поширення, за винятком матеріалів наклепницького, непристойного і комерційного характеру, а також матеріалів, які серйозно порушують роботу школи, призводять до масових заворушень або обмежують права інших осіб;
6. носити значки, емблеми та наруканні пов'язки політичного або іншого спрямування, за винятком наклепницької, непристойної та комерційної символіки, а також символіки, яка серйозно порушує роботу школи, призводить до масових заворушень або обмежує права інших осіб;
7. вивішувати на території школи оголошення та листівки з дотриманням встановлених школою обґрунтованих вимог, за винятком матеріалів наклепницького, непристойного та комерційного характеру, а також матеріалів, які серйозно порушують роботу школи, призводять до масових заворушень або обмежують права інших осіб;
8. носити одяг за своїм вибором відповідно до встановлених NYCDOE вимог до шкільного одягу та релігійних традицій, за винятком видів одягу, які створюють небезпеку та перешкоджають навчальному процесу;
9. на гарантії особистої безпеки та збереження своїх особистих речей, носіння із собою особистих речей, придатні для користування в школі;
10. на захист від необґрунтованих або масових обшуків, зокрема від особистого обшуку;
11. захист від тілесних покарань і словесного знущання (згідно з [Розпорядженнями канцлера A-420 і A-421](https://www.schools.nyc.gov/school-life/policies-for-all/chancellors-regulations/volume-a-regulations); <https://www.schools.nyc.gov/school-life/policies-for-all/chancellors-regulations/volume-a-regulations>);
12. відмовлятися від участі у принесенні присяги прапора і не вставати під час присяги.

III. Право на належну правову процедуру

Кожен учень має право на справедливе ставлення відповідно до прав, викладених у цьому документі. Учні мають право:

1. отримати у своє розпорядження [Дисциплінарний кодекс](https://www.schools.nyc.gov/DCode) (<https://www.schools.nyc.gov/DCode>), шкільні правила і регламенти;
2. знати, яка поведінка вважається належною, а яка може призвести до застосування дисциплінарних заходів;
3. отримувати консультації педагогів з питань, пов'язаних з поведінкою та її наслідками для навчання і особистого добробуту;
4. знати можливі заходи дисциплінарного впливу та наслідки конкретних видів порушень;
5. користуватися належною процедурою щодо вжиття дисциплінарних заходів (видалення з класу, відсторонення від занять вчителями) у зв'язку з обвинуваченнями в порушенні шкільного порядку; учні з інвалідністю та учні «з можливою інвалідністю» мають певні права відповідно до Закону «Про освіту осіб з інвалідністю» (Individuals with Disabilities Education Act, IDEA);
6. користуватися належною правовою процедурою щодо вжиття дисциплінарних заходів (видалення з класу, відсторонення від занять вчителями) у зв'язку з обвинуваченнями в порушенні шкільного порядку; учні з інвалідністю та учні «з можливою інвалідністю» мають певні права відповідно до IDEA.
7. знати порядок оскарження дисциплінарних заходів і рішень посадових осіб школи, що пов'язані з викладеними в цьому документі правами та обов'язками;
8. приходити на зустрічі та слухання у супроводі батьків та/або представника;
9. вимагати присутності працівників школи в ситуаціях, пов'язаних з втручанням поліції.

IV. Додаткові права учнів віком від 18 років і старше

Федеральний Закон «Про сімейні освітні права та конфіденційність інформації» (Family Educational Rights and Privacy Act, FERPA) надає студентам, які досягли 18-річного віку, певні права щодо особистої шкільної документації.

Учні віком 18 років і старше мають право запитувати, перевіряти та переглядати свої освітні документи протягом 45 днів з моменту отримання запиту учня Департаментом освіти міста Нью-Йорк (NYCDOE) відповідно до процедур, викладених у [Розпорядженні канцлера A-820](https://www.schools.nyc.gov/school-life/policies-for-all/chancellors-regulations/volume-a-regulations) (<https://www.schools.nyc.gov/school-life/policies-for-all/chancellors-regulations/volume-a-regulations>).

Учні віком 18 років і старше мають право вимагати внесення змін до їхньої шкільної документації, якщо вони вважатимуть інформацію неточною, неправдивою або такою, що порушує їхні права на недоторканність особи, передбачені FERPA, відповідно до процедур, викладених у [Розпорядженні канцлера A-820](https://www.schools.nyc.gov/school-life/policies-for-all/chancellors-regulations/volume-a-regulations) (<https://www.schools.nyc.gov/school-life/policies-for-all/chancellors-regulations/volume-a-regulations>).

Учні віком 18 років і старше мають право надавати письмову згоду перед розкриттям персональних даних, які дозволяють встановити особу, і які містяться в їхній навчальній документації. Виняток становлять передбачені FERPA випадки, що дозволяють розкривати ці дані без отримання згоди, зокрема такі:

- Надання документації офіційним співробітникам для забезпечення виконання ними професійних обов'язків. До таких осіб належать працівники NYCDOE (керівники, представники адміністрації, вчителі, інші викладачі та допоміжний персонал), а також особи, найняті NYCDOE для надання послуг або виконання функцій, які зазвичай виконують працівники NYCDOE (зокрема агенти, постачальники послуг і консультанти), які підлягають контролю з боку NYCDOE в частині виконання вимог до використання та зберігання персональних даних, які дозволяють встановити особу, і які містяться в освітніх документах.
- Надання на запит працівників шкільного округу, куди учень має намір перейти або вже переведений; якщо це слугує меті його зарахування або переведення.
- Також без попередньої згоди дозволено розкривати персональні дані, які дозволяють встановити особу, у таких випадках:
  1. уповноваженим представникам державних органів та посадовим особам у зв'язку з перевітками, обстеженнями або низкою інших заходів;
  2. у зв'язку з фінансовою допомогою, на яку учень подав заявку або яку учень вже отримав;
  3. організаціям, які проводять дослідження за дорученням або від імені NYCDOE;
  4. акредитаційним організаціям з метою виконання ними своїх обов'язків з акредитації;
  5. батькам учнів віком 18 років і старше, зазначених як утриманці в податковій декларації Податкового управління США (Internal Revenue Service, IRS);
  6. для виконання судового рішення або законно виданої повістки;
  7. відповідним посадовим особам у зв'язку зі здоров'ям або безпекою; а також
  8. якщо це інформація, яка позначена NYCDOE як «довідкова». В більшості вищезазначених випадків розкриття інформації також діють додаткові вимоги та обмеження. Детальну інформацію див. в FERPA та [Розпорядженні канцлера A-820](https://www.schools.nyc.gov/school-life/policies-for-all/chancellors-regulations/volume-a-regulations) (<https://www.schools.nyc.gov/school-life/policies-for-all/chancellors-regulations/volume-a-regulations>).

Учні віком 18 років і старше мають право на ознайомлення та перегляд облікової відомості розкриття персональних даних, на підставі яких можливо встановити особу, яку школи зобов'язані вести відповідно до вимог FERPA. Однак школи не зобов'язані фіксувати випадки розкриття інформації шкільним співробітникам, випадки розкриття, пов'язані з деякими судовими наказами або законно виданими повістками, випадки розкриття довідкової інформації та випадки розкриття батькам або учням віком 18 років і старше.

У разі передбачуваного недотримання Департаментом освіти міста Нью-Йорк вимог FERPA, учні віком 18 років і старше мають право подати скаргу до відділу контролю за дотриманням вимог FERPA Міністерства освіти США за адресою:

V. **Обов'язки учнів**

Відповідальна поведінка кожного учня забезпечує дотримання прав, викладених в цьому документі. Невиконання деяких із перелічених тут обов'язків може призвести до дисциплінарних заходів, передбачених [Дисциплінарним кодексом](https://www.schools.nyc.gov/DCode) (<https://www.schools.nyc.gov/DCode>) Безумовне усвідомлення відповідальності під час реалізації прав забезпечує учням широкі можливості діяльності як у своїх інтересах, так і на благо усього суспільства. Учні зобов'язані:

1. регулярно та своєчасно відвідувати школу та докладати всіх зусиль для досягнення успіхів у всіх напрямках освіти;
2. бути готовими до занять і мати із собою все необхідне, бережно ставитися до підручників та іншого майна школи;
3. дотримуватися шкільних правил щодо входу та виходу з класу та будівлі школи;
4. сприяти недопущенню на територію школи зброї, заборонених наркотиків, контрольованих речовин і алкоголю;
5. поводитися так, щоб сприяти безпечному навчальному середовищу та не порушувати право інших учнів на навчання;
6. доводити до відома шкільної адміністрації інформацію про загрози здоров'ю та добробуту членів шкільного колективу;
7. поважати гідність і рівність, утримуватися від дій, що обмежують або порушують права інших осіб;
8. бережно ставитися до шкільного та чужого майна (приватного і громадського);
9. бути ввічливими, чемними та поважними до інших, незалежно від фактичного чи сприйманого віку, раси, віросповідання, кольору, статі, гендерної ідентичності, гендерного вираження, віросповідання, національного походження, ваги, громадянства/імміграційного статусу, сексуальної орієнтації, фізичного та/або емоційного стану, інвалідності, сімейного стану та політичних переконань, а також утримуватися від образ за цими ознаками;
10. бути ввічливими та чесними, співпрацювати з учнями та працівниками школи;
11. зміцнювати добрі людські стосунки та налагоджувати взаєморозуміння з членами шкільної спільноти;
12. у вирішенні конфліктів вдаватися до методів, що дозволяють уникнути конфронтації;
13. брати участь у виборах органів учнівського самоврядування та голосувати;
14. проявляти конструктивну ініціативу, зміцнюючи роль органів шкільного самоврядування з метою якнайширшого залучення учнів до їх роботи;
15. допомагати працівникам школи у розробці позакласних заходів, що задовольнятимуть широкий спектр фізичних, соціальних та культурних інтересів і потреб учнів;
16. дотримуватися норм відповідальної журналістської етики;
17. утримуватися від лайливих та образливих виразів в усному, письмовому та іншому спілкуванні в межах шкільної спільноти, зокрема, під час використання електронних засобів комунікації;
18. користуватися засобами самовираження (усними, письмовими, електронними тощо), що сприяють взаєморозумінню і не заважають навчальному процесу;
19. проводити мирні зібрання і поважати рішення учнів, які не бажають брати в них участь;
20. приносити до школи лише ті особисті речі, які не становлять небезпеки і не заважають навчальному процесу;
21. дотримуватися вимог щодо шкільного одягу (у спортивному залі, на уроках фізкультури, у лабораторіях і майстернях);
22. знати [Дисциплінарний кодекс](https://www.schools.nyc.gov/DCode) (<https://www.schools.nyc.gov/DCode>) і дотримуватися шкільних правил внутрішнього розпорядку;
23. на власному прикладі заохочувати однокласників до дотримання шкільного порядку і правил;
24. інформувати батьків про шкільні справи, зокрема про успіхи в навчанні, соціальні та освітні заходи, і забезпечити, а також доводити до їх відома інформацію, передану співробітниками школи.

БАГАТОСТУПЕНЧАТА СИСТЕМА ПІДТРИМКИ І ДИСЦИПЛІНАРНИХ ЗАХОДІВ РЕАГУВАННЯ

Нижче наведена схема застосування прогресивної системи заходів дисциплінарного впливу для припинення неналежної поведінки. Застосування заходів до порушника правил поведінки визначається індивідуально. Під час вибору відповідних корегувальних та/або дисциплінарних заходів враховується ціла низка факторів, зокрема характер і ступінь серйозності проступку. У певних випадках замість заходів дисциплінарного впливу або на додаток до них можуть вдатися до заходів підтримки та корекції поведінки. У деяких випадках під час припинення неналежної поведінки потрібні – та є найбільш прийнятними – цільові, більш суворі дисциплінарні заходи, доповнені заходами підтримки та корекції поведінки.

1. Супутня підтримка та заходи дисциплінарного впливу

Порушникам дисципліни надають підтримку для усунення неналежної поведінки та/або задоволення основних потреб на додаток до заходів дисциплінарного впливу, якщо це доцільно. Мета полягає в тому, щоб сприяти соціально-емоційному зростанню та просоціальній поведінці, а також запобігти майбутнім порушенням.

2. Універсальні заходи з профілактики для усіх учнів

Школи застосовують комплексний підхід до стимулювання позитивної поведінки учнів. Соціально-емоційний розвиток є важливою складовою навчально-виховного процесу. Співробітники школи регулярно проводять зустрічі, під час яких перевіряють наявність комплексної програми підтримки учнів, яка передбачає психологічну допомогу, настанови, можливості для соціального та емоційного розвитку, можливості залучення учнів, а також методи попередження та корекції поведінки з метою позитивної підтримки та розвитку просоціальної поведінки, їх психологічної стійкості, а також побудови позитивних зв'язків у шкільній громаді. У школах діє система раннього виявлення учнів, які потребують послуг профілактики, корекції поведінки та/або підтримки.

3. Первинні заходи реагування

Коли учень стикається з труднощами або вчиняє порушення, вчитель зв'язується з батьками і, залежно від характеру та серйозності порушення, а також віку і рівня зрілості учня, вживає один або декілька з таких заходів: проводить бесіду з учнем, направляє його до шкільного консультанта та/або до групи з роботи з учнями (Pupil Personnel Team, PPT) та/або до шкільної адміністрації.

4. Підтримка та види втручання (див. стор. 13–15)

В алфавітному порядку:

- a. Спільний пошук рішень у проблемних ситуаціях
- b. Суспільно корисні роботи (за згодою батьків)
- c. Вирішення конфліктів
- d. Розробка індивідуального договору про поведінку
- e. Функціональне оцінювання поведінки (Functional Behavioral Assessment, FBA) / План поведінкового втручання (Behavioral Intervention Plan, BIP) (див. сторінка 22)
- f. Консультативні зустрічі
- g. Санітарна освіта
- h. Індивідуальні та групові консультації
- i. Індивідуальний план підтримки (ISP)
- j. Послуги психологічного втручання
- k. Наставництво
- l. Залучення батьків
- m. Методи втручання та підтримка позитивної корекції поведінки
- n. Направлення до відповідної наркологічної консультативної установи
- o. Направлення до місцевої громадської організації (СВО)
- p. Направлення на отримання психологічної допомоги у разі цькування, залякування або переслідування, зокрема, спричинених упередженням ставленням
- q. Направлення до консультативної служби з попередження жорстокості та сексуального насильства в молодих парах
- r. Направлення на отримання психотерапевтичних послуг
- s. Направлення до команди з роботи з учнями (PPT)
- t. Направлення до спеціалістів з педагогічного втручання у разі зловживання забороненими речовинами (SAPIS)
- u. Відновлювальний підхід (див. також стор. 16–17)

- v. Короткострокові звіти про поведінковий прогрес
- w. Соціально-емоційний розвиток

Учням, відстороненим від занять за розпорядженням інспектора, підтримку надають в альтернативній програмі. Контакт між співробітниками цієї програми та школою дитини покликаний забезпечити її навчальний прогрес та успішне повернення до школи.

5. Заходи дисциплінарного впливу

- **Види заходів дисциплінарного впливу**
  - a. Бесіда шкільних педагогів з дитиною для обговорення поведінки та її наслідків
  - b. Вчительська бесіда з учнем
  - c. Офіційна зустріч учня зі шкільним керівництвом (директором, заступником директора тощо) для обговорення поведінки та її наслідків
  - d. Бесіда з батьками
  - e. Інші внутрішньошкільні дисциплінарні заходи (наприклад, офіційна відновлювальна зустріч, відсторонення від участі у позакласних заходах або спільному ланчі)
- **Видалення з класу вчителем або відсторонення за розпорядженням директора** (див. стор. 21–23)
  - f. Видалення з класу вчителем
  - g. Відсторонення від занять за розпорядженням директора (до 5 днів)
- **Відсторонення від занять наказом окружного інспектора** (див. стор. 24–25)
  - h. Негайне поновлення
  - i. 6–10 навчальних днів
  - j. 11–15 навчальних днів
  - k. 16–20 навчальних днів* (тільки для порушень рівня 4 і 5)

*Відсторонення від занять терміном понад 20 навчальних днів за розпорядженням окружного інспектора може бути застосовано лише у випадках, коли того вимагає закон, або у разі порушень рівня 5, пов'язаних з надзвичайно небезпечною та/або агресивною поведінкою, коли обставини вимагають більш тривалого відсторонення. Довготривале відсторонення від занять терміном понад 20 навчальних днів має бути схвалено старшим виконавчим директором Відділу безпеки та молодіжного розвитку/іншою особою, уповноваженою канцлером Департаменту освіти, або окружним інспектором. Докладніше про це див. на стор. 24–25.

ПІДТРИМКА І МЕТОДИ ВТРУЧАННЯ

Підтримка та корекційні втручання є частиною комплексу дисциплінарних заходів у разі неналежної поведінки. Школи зобов'язані забезпечувати та документувати надання послуг підтримки на всіх етапах дисциплінарного процесу, зокрема довготривале відсторонення від занять. За умови постійного та правильного застосування заходів з корекційного втручання, це сприяє покращенню поведінки учнів, зменшенню повторних порушень і створенню сприятливого шкільного середовища. Підтримка та методи втручання надаються з огляду на потреби учня.

Обов'язкове документування

Усі інциденти, заходи із втручання та підтримка мають бути задокументовані в Онлайн-системі звітності про інциденти (Online Occurrence Reporting System, OORS) для всіх залучених сторін, де це доречно, незалежно від застосування дисциплінарних заходів. Додаткову інформацію про документування інцидентів див. у [Розпорядженні канцлера A-412](https://www.schools.nyc.gov/school-life/policies-for-all/chancellors-regulations/volume-a-regulations) (<https://www.schools.nyc.gov/school-life/policies-for-all/chancellors-regulations/volume-a-regulations>).

Усі дисциплінарні заходи мають бути задокументовані в онлайн-системі SOHO (Suspensions and Office of Hearings Online). Додаткову інформацію про політику відсторонення див. у [Розпорядженні канцлера A-443](https://www.schools.nyc.gov/school-life/policies-for-all/chancellors-regulations/volume-a-regulations) (<https://www.schools.nyc.gov/school-life/policies-for-all/chancellors-regulations/volume-a-regulations>).

Словник заходів підтримки і корекції

В алфавітному порядку:

- **Спільний пошук рішень у проблемних ситуаціях**
Цей підхід застосовується спеціально навченим працівником школи для визначення факторів, що сприяють проблемній поведінці дитини, пояснення їй причин занепокоєння дорослих такою поведінкою, спільного пошуку вирішення проблеми і визначення реалістичного і задовільного для обох сторін плану подальших дій.
- **Суспільно корисні роботи (за згодою батьків)**
Суспільно корисна діяльність дозволяє учням розвивати свої навички та брати участь у реальній допомозі людям. Це покладає на учнів відповідальність за свою поведінку і дозволяє їм робити корисний внесок для зміни суспільства на краще, виправляючи раніше зроблені помилки.
- **Вирішення конфліктів**
Вирішення конфліктів сприяє розв'язанню суперечок між двома або більше сторонами. Під час активного обговорення учасники конфлікту отримують можливість всебічно вивчити проблему з метою знаходження прийнятного для обох сторін рішення.
- **Розробка індивідуального договору про поведінку**
Вчителі та учні спільно розробляють письмовий договір, який визначає цілі та конкретні дії, необхідні для досягнення цих цілей. Договір підписують учень та вчитель, а також батько/матір, якщо це потрібно.
- **Консультативні зустрічі**
Директори та вчителі проводять консультативні зустрічі з учнями та з їх батьками/опікуном, якщо потрібно. Метою такої зустрічі є оцінювання поведінки, пошук вирішення проблем та вжиття заходів щодо навчальних, особистих і соціальних питань, які можуть бути причиною неприйнятної поведінки.
- **Санітарна освіта**
Санітарна освіта є обов'язковим навчальним предметом для учнів усіх класів. На цих заняттях учні освоюють концепції та навички, необхідні для збереження здоров'я, зокрема соціально-емоційні навички, способи запобігання агресивній поведінці, навички спілкування та побудови взаємин, а також способи уникнення ризиків для здоров'я, які спричиняє вживання алкоголю, тютюну та наркотиків.
- **Індивідуальні та групові консультації**
На індивідуальній консультації учням надають можливість конфіденційно обговорити проблеми, що негативно впливають на їхню відвідуваність, поведінку та/або успішність. Консультації в малих групах можуть стосуватися таких потреб, як-от подолання стресу, управління гнівом, вирішення конфліктів та/або розвиток навичок спілкування тощо. Учні обговорюють і формують цілі, вивчають стратегії вирішення проблем, які дозволять їм долати різні особисті виклики. Консультанти повинні регулярно обговорювати на зустрічах з батьками навчальний та поведінковий прогрес дитини.

- **Індивідуальний план підтримки (ISP)**
Індивідуальний план підтримки (ISP) – це письмовий план роботи з учнями, які стали жертвами або ініціаторами агресивної поведінки, переслідування, залякування, дискримінації та інших подібних дій. Він містить, крім іншого, способи підтримки учня та заходи втручання, а також графік консультацій призначених працівників школи з учнем та/або його батьками з метою оцінювання покращення поведінки. Це корисно у випадках з учнями, які потребують більш цілеспрямованого підходу та/або регулярного моніторингу.
- **Послуги психологічного втручання**
Психологи, які є в деяких школах, та/або програми психічного здоров'я пропонують широкий спектр конфіденційних психологічних послуг та заходів втручання, зокрема обстеження, індивідуальну, групову та сімейну психотерапію, консультації для вчителів та розробку навчальних стратегій для батьків та працівників.
- **Наставництво**
Учням підбирають наставника/методиста або програму наставництва для роботи з консультантом, учителем, учнем та/або представником адміністрації з метою особистого, академічного та соціального розвитку.
- **Залучення батьків**
Співробітники шкіл не тільки інформують батьків про поведінку дитини, але й бачать у них партнерів у вирішенні проблемних ситуацій. Залучення батьків може передбачати, зокрема, телефонний дзвінок та/або письмове спілкування.
- **Методи втручання та підтримки для позитивної корекції поведінки (PBIS)**
Методи втручання та підтримки для позитивної корекції поведінки (PBIS) спрямовані на впровадження шкільних систем профілактики та покращення поведінки учнів, в межах яких ведеться навчання нормам поведінки.
- **Направлення до відповідної наркологічної консультативної установи**
У разі виникнення проблеми зловживання алкоголем та наркотиками, зокрема у разі використання, зберігання або розповсюдження незаконних наркотичних речовин, засобів для їх вживання та/або алкоголю, учня направляють до консультативної служби в самій школі або в місцевій організації.
- **Направлення до місцевої громадської організації (СГО)**
Учні можуть направляти до громадської організації для отримання широкого спектру послуг, зокрема, крім іншого, післяшкільних програм, індивідуальних та групових консультацій, розвитку лідерських якостей, вирішення конфліктів та наставництво.
- **Направлення на отримання психологічної допомоги у разі цькування, залякування або переслідування, зокрема, спричинених упередженим ставленням**
У разі цькування (зокрема кібербулінгу, залякування, приниження, переслідування та знущання через упереджене ставлення) з боку учня або групи учнів, школа направляє жертву та кривдника на отримання окремих послуг психологічної та профілактичної допомоги, організованих у школі та місцевих громадських організаціях.
- **Направлення до консультативної служби з попередження жорстокості та сексуального насильства в молодих парах**
У разі систематичного залякування або фізичного, сексуального та/або емоційного насильства з боку одного партнера з метою встановлення контролю над іншим партнером, школа направляє жертву та кривдника до окремих шкільних або незалежних місцевих служб для отримання психологічної допомоги, підтримки та/або навчання.
- **Направлення на отримання психотерапевтичних допоміжних послуг**
Учні можуть бути направлені на отримання психологічної або психіатричної допомоги, наставницької підтримки.
- **Направлення до команди з роботи з учнями (PPT)**
Групи з роботи з учнями — шкільні групи, що використовують різноманітні підходи та заходи профілактики і корекції для сприяння успішності учнів. Кожному учню призначають куратора, а також складають індивідуальний план, який покликаний допомогти учневі подолати академічні та/або інші виклики.
- **Направлення до спеціалістів з педагогічного втручання у разі зловживання забороненими речовинами (SAPIS)**
Учні, які зазнають ризику зловживання алкоголем і психоактивними речовинами, членства в угрупованнях, відсторонення від шкільних занять, заважають навчальному процесу і порушують Дисциплінарний кодекс, можуть бути направлені в програму SAPIS для отримання послуг з втручання. В межах програми SAPIS проводять семінари для батьків,

присвячені проблемам алкоголізму та токсикоманії, а також попередженню цькування та насильства. Програма SAPIS пропонує школам послуги кризового реагування, якщо їм потрібна допомога під час кризових ситуацій. Вона також пропонує послуги втручання для учнів класів К-12 з метою попередження та зменшення негативних для здоров'я, суспільства та навчання наслідків зловживання психоактивними речовинами.

- **Відновлювальний підхід**
Використання відновлювальних методик для зміцнення міжособистісних та міжгрупових відносин і вирішення поведінкових проблем лежить в основі прогресивної системи дисциплінарного впливу. До відновлювальних методик належать спільне обговорення, робота в групах, посередництво між однолітками, вирішення конфліктів, офіційні відновлювальні зустрічі з обговореннями. Ані посередництво, ані вирішення конфліктів за жодних обставин не є відповідним методом втручання у разі цькування або залякування через дисбаланс сили, що виникає в таких ситуаціях. Додаткову інформацію див. на стор. 16–17.
- **Короткострокові звіти про поведінковий прогрес**
Вчителі та/або директор можуть регулярно надсилати батькам звіти про поведінку учня, допоки, на їхню думку, учень не почне контролювати свою поведінку та успішно працювати в класі.
- **Соціально-емоційний розвиток**
Соціально-емоційний розвиток, в межах якого учні навчаються керувати емоціями, ставити цілі, проявляти співчуття до інших і встановлювати позитивні стосунки, допомагає їм приймати відповідальні та конструктивні рішення.

ВІДНОВЛЮВАЛЬНИЙ ПІДХІД

Усі члени шкільної спільноти мають різноманітні здібності, інтереси, погляди, а також сімейні цінності та культурну спадщину. Це різноманіття може бути джерелом енергії та сили шкільної спільноти, члени якої цінують і поважають один одного. Використання відновлювальних методик для зміцнення міжособистісних та міжгрупових відносин і вирішення поведінкових проблем лежить в основі прогресивної системи дисциплінарного впливу.

Під час використання відновлюваних методик корінним образом змінюються питання, що ставлять під час розслідування випадків порушення норм поведінки. Замість того, щоб шукати винуватих серед тих, хто проявляв неналежну поведінку, та обирати метод покарання, в межах відновлювального підходу шукають відповідь на такі чотири ключові запитання:

- Що сталося?
- Хто постраждав внаслідок цього випадку?
- Що потрібно зробити, щоб виправити ситуацію?
- Як можна змінити поведінку в майбутньому?

Словник відновлювального підходу

- Методика «кола»: Регулярне використання методики відновлювальних кіл у навчальній програмі школи є важливою стратегією профілактики та втручання з метою корекції поведінки. Групова робота в «колах» сприяє розвитку взаємовідносин між учасниками, покращенню взаєморозуміння, зміцненню довіри і відчуття належності до спільноти, прищепленню навичок спільного прийняття взаємоприйнятних рішень, пошуку виходу зі складних ситуацій, обговоренню назрілих проблем тощо.

Учні складають більшу частину шкільної спільноти; вони вносять вагомий вклад в створення безпечного сприятливого навчального середовища. Формування колективу учнів зміцнення взаємин між учнями, родинами та вчителями — важлива умова встановлення інклюзивної турботливої атмосфери. Коли учні відчувають, що їх приймають такими, якими вони є, цінують, поважають і залучають до спільної діяльності, вони стають психологічно стійкими і позитивно ставляться до школи.

Напрямки роботи «кіл»:

- Безпека та довіра. Членам спільноти необхідно відчувати безпеку та довіру, щоб налагодити зв'язки один з одним.
- Гідність. Принцип взаємодії членів спільноти передбачає чесність, справедливість і визнання особистістю відповідальності за свої вчинки.
- Відкритість. Члени спільноти мають змогу вільно висловлювати свої думки і почуття.
- Повага. Щоб стати колективом, члени спільноти повинні відчувати, що їх цінують і поважають як особистостей, а також ставитися поважно один до одного.
- Розширення прав і можливостей. Широкі права і можливості є важливим елементом і бажаним результатом належності до спільноти. Підтримка колективу сприяє створенню нового уявлення про себе та набуття впевненості у своїх здібностях.

Як захід дисциплінарного впливу робота у відновлювальних «колах» спрямована на розвиток у членів спільноти відповідальності за добробут інших; запобігання або пом'якшення конфліктів; виявлення прихованих причин порушення норм поведінки; вироблення психологічної стійкості; зміцнення соціальних навичок індивідів, які завдавали страждань іншим; надання порушникам можливості спокутати провину і максимального усунути заподіяну шкоду. Робота в «колі» може бути також використана для вирішення окремих питань, що впливають на шкільну спільноту.

- Спільне обговорення. Це можливість для учасників конфлікту шляхом переговорів всебічно обговорити проблему з метою знаходження прийнятного для всіх сторін рішення. Спільне обговорення передбачає розвиток вміння активно слухати та інших навичок комунікації для розв'язання конфлікту.
- Посередництво серед однолітків. Процес переговорів між сторонами конфлікту з метою знаходження прийнятного для усіх сторін рішення під керівництвом незалежного медіатора (у школі це учень, спеціально підготовлений на роль медіатора серед однолітків). Сторонам конфлікту надається можливість висловити свою думку за столом переговорів і віднайти рішення, яке влаштовуватиме обидві сторони. Учасники конфлікту мають обрати посередництво і брати участь

в цьому процесі суто добровільно. Посередництво не застосовують, якщо одна зі сторін стала жертвою іншої сторони (у випадках переслідування або цькування) через дисбаланс сил.

- Офіційна відновлювальна зустріч. Це зустріч під керівництвом особи, спеціально підготовленої для проведення зустрічей за участю сторони, яка визнала заподіяння шкоди, та потерпілої сторони. Незалежно від обставин, під час проведення таких зустрічей у школі необхідно приділяти важливе значення питанням психічного стану, безпеки та добробуту потерпілої сторони. Обидві сторони мають право запросити на зустріч свою групу підтримки з людей, які були учасниками ситуації. Метою проведення зустрічі є надання обом сторонам можливості зрозуміти думку іншої сторони та знайти рішення, яке дозволить якомога краще усунути шкоду. До офіційної відновлювальної зустрічі можуть вдаватися як до заходу із втручання для корекції поведінки в поєднанні з дисциплінарними заходами (наприклад, офіційна відновлювальна зустріч в поєднанні з видаленням з уроку за рішенням учителя або відстороненням від занять за наказом директора школи та шкільного інспектора) або як до заходу із втручання для корекції поведінки, яка не передбачає видалення з уроку/відсторонення від занять. Таку зустріч не слід проводити, якщо між учнями, які є учасниками конфлікту, існує дисбаланс сил.
- Повернення до занять. Повернення до занять – це процес офіційного повернення учня до шкільної спільноти та створення системи підтримки для цього учня (наприклад, ключові взаємини та ресурси). Учень, який повертається до занять, та інші учасники цього процесу (наприклад, працівники школи та батьки) зобов'язуються сприяти безперешкодному поверненню до навчання та враховувати ті індивідуальні або соціальні обставини, які стали причиною відсторонення. Учасники процесу забезпечують учням простір для самовираження, мають можливість активно прислухатися до думки один одного та формують відчуття спільності. Ця практика допомагає створити сильну атмосферу підтримки, на яку учні, працівники та члени шкільної спільноти школи можуть розраховувати у разі потреби. Процес повернення до навчання може бути використаний як педагогічне втручання в поєднанні з дисциплінарними заходами (наприклад, учень повертається до навчання після видалення з класу вчителем або відсторонення за розпорядженням директора або окружного інспектора).

ВИРІШЕННЯ ПРОБЛЕМ, ПОВ'ЯЗАНИХ З ЦЬКУВАННЯМ ТА ПОВЕДІНКОЮ, СПРИЧИНЕНОЮ УПЕРЕДЖЕННЯМИ

Профілактика та методи втручання

Школам необхідно всіляко підтримувати доброзичливу шкільну атмосферу, що сприяє позитивним міжособистісним і міжгруповим відносинам, взаємній повазі між учнями та шкільними працівниками. Школи повинні забезпечити всім учням безпечне середовище, спрямоване на підтримку культурного різноманіття, успішне академічне та соціальне зростання учнів. Успішна навчання, дотримання високих академічних стандартів та забезпечення ефективного освітнього процесу для учнів неможливі в умовах дискримінації, переслідування, цькування та знущань серед учнів.

Школи запобігають цькуванню через:

- реалізацію на рівні школи та класу стратегій соціального та емоційного розвитку та позитивного підходу до дисципліни;
- включення до навчальної програми кожного класу відповідних віку занять з попередження цькуванню;
- створення шкільного та класного середовища, яке підтримуватиме расове, культурне та інші форми різноманіття (тобто чітке інформування про очікування щодо поведінки, включення до навчального плану уроків з протидії упередженням за ознакою раси, моделювання неупередженої поведінки, розвиток емпатії та навчання співпраці); а також
- заохочення участі батьків в ініціативах з профілактики цькування.

Кожна школа зобов'язана втручатися та зупиняти прояви цькування за допомогою дисциплінарних заходів, які відбиватимуть відданість відновлювальному підходу і можуть передбачати, зокрема:

- негайне направлення постраждалого учня (жертви) на отримання послуг підтримки в школі або місцевій громаді;
- направлення учня (кривдника), який заподіяв шкоду, на отримання психологічної допомоги з метою вирішення основної причини неналежної поведінки та/або до адміністрації школи для застосування відповідних дисциплінарних заходів;
- повідомлення батьків усіх учнів, що стали учасниками інциденту;
- процеси вирішення конфліктів, як-от «коло» відновлення справедливості під керівництвом досвідченого куратора; а також
- поточні дії, спрямовані на запобігання повторенню неналежної поведінки, як-от посилення нагляду з боку дорослих за діяльністю, в межах якої стався інцидент, ретельний контроль безпеки постраждалих.
- розробка індивідуального плану підтримки (ISP)
- проведення зустрічі за індивідуальною навчальною програмою (IEP)
- участь у суспільно корисній діяльності (за згодою батьків)

Цькування (булінг) та переслідування можуть мати багато форм, зокрема за ознакою фактичної або сприйманої раси, кольору шкіри, світогляду, етнічного та національного походження, імміграційного статусу/громадянства, віросповідання, статі, гендерної ідентичності, гендерного самовираження, сексуальної орієнтації, інвалідності та ваги. Така поведінка становить серйозну небезпеку для всіх учнів, і школи зобов'язані вживати заходів для відновлення сприятливої атмосфери, усунення негативних наслідків і запобігання новим інцидентам. Усі повідомлення про домагання, залякування, дискримінацію та/або цькування будуть розслідуватися, після чого будуть вжиті відповідні заходи. Додаткову інформацію див. у [Розпорядженні канцлера A-832](https://www.schools.nyc.gov/school-life/policies-for-all/chancellors-regulations/volume-a-regulations) (<https://www.schools.nyc.gov/school-life/policies-for-all/chancellors-regulations/volume-a-regulations>).

Усі члени шкільної спільноти — вчителі, допоміжний персонал, охоронці, працівники їдальні, технічний персонал, водії автобусів, консультанти, навчально-допоміжний персонал, учні та батьки — повинні розуміти, що таке цькування, і знати про те, які дисциплінарні заходи вживає NYCDOE щодо порушників. Пояснення загальношкільних правил, що забороняють цькування та дискримінацію, і несхвалення з позиції стороннього спостерігача мають велике значення у запобіганні цькуванню.

Суттєвим для запобігання цькуванню між учнями та/або упередженій поведінці є ефективне соціально-емоційне навчання, яке допомагає учням розвивати основні компетенції. Основними навичками є такі: розпізнавання та контроль емоцій, турбота про інших, встановлення позитивних стосунків, відповідальність за свої вчинки, конструктивний та етичний підхід до вирішення складних ситуацій тощо.

Учні, які вміють розпізнавати та контролювати свої емоції, більш впевнені у собі і менш схильні до агресивної або, навпаки, пасивної поведінки у спілкуванні з однолітками. Учні, які турбуються про оточуючих і вміють налагоджувати добрі стосунки, менш схильні до участі у цькуванні та дискримінації. Крім того, учні, які навчилися приймати відповідальні рішення та справлятися зі складними ситуаціями з позиції етики та конструктивності, навряд чи будуть байдужими спостерігачами у ситуації, коли їхній одноліток піддається будь-якому цькуванню. Щоб навчити дітей, як допомогти жертві цькування, NYCDOE пропонує вчителям і консультантам пройти тренінг «Взаємна повага: від стороннього спостерігача до активного союзника» (Fostering Respect for All: Empowering Students to Move from Bystanders to Allies), який є частиною курсу професійної підготовки «Взаємна повага» (Respect

For All, RFA). Додаткову інформацію див. в [Бібліотеці NYCDOE Respect for All \(RFA\)](https://www.schools.nyc.gov/school-life/policies-for-all/respect-for-all) (<https://www.schools.nyc.gov/school-life/policies-for-all/respect-for-all>).

Матеріали та ресурси програми [NYCDOE Respect for All \(RFA\) Library](https://www.schools.nyc.gov/school-life/policies-for-all/respect-for-all) (<https://www.schools.nyc.gov/school-life/policies-for-all/respect-for-all>), розміщені на сайті Департаменту освіти, є гарною запорукою вирішення проблем цькування та упередженої поведінки. Тут знаходяться настанови і поради для батьків і учнів, зокрема брошура RFA про відмінності між цькуванням і конфліктом, а також плани уроків, списки літератури та інші дидактичні матеріали для працівників школи. Школам рекомендовано використовувати ці матеріали на заняттях в межах програми запобігання цькуванню, зокрема кібербулінгу, програми з розвитку взаємної поваги в мультикультурному середовищі та як частину інших курсів.

В бібліотеці Respect for All також розміщено матеріали про такі заходи, як «Місяць запобігання цькуванню», «Тиждень без образ», а також інформація про такі проєкти, як «Не в нашій школі» чи «Не місце для ненависті». Необхідно, щоб у кожній школі проводилася робота зі створення безпечної та доброзичливої атмосфери, будь то загальнокласне або загальношкільне читання «Книги місяця» зі списку рекомендованої літератури або семінари, які проводять спеціально підготовлені учні для пропаганди взаємної поваги і профілактики цькування.

Батьки та учні можуть повідомляти про проблеми, пов'язані з цькуванням, одним із таких способів:

1. Повідомити координатора програми «Взаємна повага» (RFA) в школі, керівництво або співробітника школи; або
2. [Заповнити онлайн-форму](https://www.nycenet.edu/BullyingReporting) (<https://www.nycenet.edu/BullyingReporting>) або надіслати електронного листа до Відділу безпеки та молодіжного розвитку (OSYD) на адресу RespectforAll@schools.nyc.gov; або
3. Якщо проблема пов'язана з переслідуванням за гендерною ознакою, також надсилайте електронний лист координатору Департаменту освіти за Розділом IX на адресу Title_IX_Inquiries@schools.nyc.gov; або
4. Телефонуйте за номером 718-935-2288 з понеділка по п'ятницю з 9:00AM до 5:00PM.

Батьки повинні звернутися до адміністрації школи, щоб отримати номер інциденту для подальшого зв'язку. Номер інциденту також відомий як номер в онлайн-системі звітів про інциденти (Online Occurrence Reporting System, OORS).

Усі повідомлення про домагання, залякування, дискримінацію та/або цькування будуть розслідуватися, після чого будуть вжиті відповідні заходи. Додаткову інформацію див. у [Розпорядженні канцлера A-832](https://www.schools.nyc.gov/school-life/policies-for-all/chancellors-regulations/volume-a-regulations) (<https://www.schools.nyc.gov/school-life/policies-for-all/chancellors-regulations/volume-a-regulations>).

Що таке цькування (булінг)?

Булінг – це поведінка, спрямована на заподіяння певної шкоди. Особа, яка вчиняє булінг, навмисно говорить або робить щось, щоб завдати шкоди об'єкту своєї поведінки.

Булінг завжди передбачає дисбаланс влади (фізичної чи соціальної) або сили між особою, яка вчиняє булінг, та об'єктом цієї поведінки. Особа, яка вчиняє булінг, може бути фізично більшою або сильнішою, старшою або мати вищий соціальний статус чи соціальну владу, ніж особа, на яку спрямований булінг.

Булінг – це агресивна поведінка однієї особи (або групи), спрямована на певну особу (або групу). Така поведінка є небажаною та негативною. Така поведінка є навмисною та неспровокованою. Особі, на яку спрямований булінг, завдається шкода через те, що навмисно говориться або робиться. Зокрема, відповідно до [розділу 11 Закону штату Нью-Йорк «Про освіту»](https://www.nysenate.gov/legislation/laws/EDN/11) (<https://www.nysenate.gov/legislation/laws/EDN/11>):

Терміни «переслідування» та «цькування (булінг)» означають створення ворожого середовища через поведінку, погрози, агресію або зловживання, зокрема кібербулінг (цькування в Інтернеті), яке (а) необґрунтовано та суттєво впливає або впливатиме на успішність, можливості учня, отримувати користь, а також психічний, емоційний або фізичний добробут; або (б) викликає в учня обґрунтовану або очікувану тривогу за свою фізичну безпеку; або (с) завдає або викликає очікування завдання учню фізичної або емоційної шкоди; або (д) відбувається за межами школи та порушує або створює ризик суттєвого порушення шкільного порядку, у зв'язку з чим виникає очікування, що цькування, погрози, залякування або зловживання досягнуть стін школи. Дії переслідування та цькування, зокрема, вчиняються за фактичними або сприйнятими ознаками раси, кольору шкіри, ваги, національного походження, етнічної приналежності, віросповідання, способу справляння релігійних обрядів, інвалідності, сексуальної орієнтації, статі або гендеру. Для цілей визначення термін «погрози, агресія або зловживання» означає вербальні та невербальні дії.

Переслідування та/або цькування можуть приймати різні форми і можуть бути фізичними, невербальними, вербальними або письмовими. Це може бути окремий інцидент або серія пов'язаних інцидентів. Письмові дискримінація, переслідування, загрози

та/або цькування можуть здійснюватися шляхом відправлення повідомлень та інтернет-цькування з використанням електронних засобів (наприклад, за допомогою інформаційних технологій, зокрема, крім іншого, таких: Інтернет, мобільний телефон, електронна пошта, персональний цифровий помічник, бездротовий портативний пристрій, соціальні мережі, блоги, чати та ігрові системи).

Цькування (булінг) – не конфлікт

Конфлікт — це протистояння двох і більше сторін з суб'єктивно несумісними цілями та бажаннями. Конфлікти виникають природним шляхом у процесі спілкування. Це нормальне явище, коли люди не завжди погоджуються з іншими щодо того, чого вони хочуть, про що вони думають або що хочуть зробити.

Більшість конфліктів між учнями виникає, коли вони по-різному сприймають одну й ту саму ситуацію. Подумайте про деякі способи, як ми описуємо людей у конфлікті: «Вони стикалися лопастями»; «Вони сперечалися один з одним»; «Це було «він сказав/вона сказала/вони сказали»». У цих випадках обидві людини однаково «розповідають свою версію історії».

У конфлікті люди можуть розчаровуватися та злитися. Цілком ймовірно, що кількість емоцій, які відчуває кожна людина, буде відносно однаковою, оскільки обидві сторони змагаються за те, чого хочуть. У розпал моменту емоції однієї або обох осіб можуть загострити конфлікт. Ми всі були свідками конфліктів, у яких люди говорили те, що завдало болю іншій людині, а потім шкодували про це.

Люди, які перебувають у конфлікті, хочуть вирішити проблему «Перепалка», яка відбувається, полягає в тому, що кожна людина намагається довести свою позицію. Коли одна або обидві особи мають навички вирішення суперечки таким чином, щоб задовольнити обидва набори потреб, той самий конфлікт між тими самими двома людьми, найімовірніше, не повториться.

ДИСЦИПЛІНАРНІ ПРОЦЕДУРИ

Внутрішньошкільні дисциплінарні заходи

Щодо учнів, які порушують правила поведінки, школи можуть застосовувати широкий спектр первинних дисциплінарних заходів, окрім видалення з класу, відсторонення від занять та направлення до альтернативного навчального закладу. Ці первинні заходи представлені в багаторівневій системі підтримки та дисциплінарного впливу. Рішення школи про застосування дисциплінарного заходу має враховувати низку факторів, зокрема характер і серйозність проступку.

Відсторонення від занять та видалення з класу вчителем

Відсторонення від занять і видалення з класу завжди здійснюються на підставі та у суворій відповідності до процесуальних вимог відповідних розпоряджень директора Департаменту освіти, законодавства штату про освіту та федерального законодавства. (Примітка: дисциплінарні процедури для учнів літніх шкіл відрізняються від процедур, що застосовуються під час навчального року, і видаються окремо). Будь-які відомості заносяться до особистої справи учня відповідно до [Розпорядження канцлера A-443 \(https://www.schools.nyc.gov/school-life/policies-for-all/chancellors-regulations/volume-a-regulations\)](https://www.schools.nyc.gov/school-life/policies-for-all/chancellors-regulations/volume-a-regulations). Школи повинні забезпечувати підтримку учням, які продовжують навчання після тимчасового відсторонення, з метою дотримання ними шкільних соціальних і навчальних стандартів.

Тимчасове відсторонення учнів будь-яких класів на період, що перевищує п'ять навчальних днів, здійснюється за розпорядженням керівника Відділу безпеки та молодіжного розвитку (OSYD)/ особи, уповноваженої канцлером Департаменту освіти, або – для учнів початкової та середньої школи – за розпорядженням окружного інспектора. Для зручності термін «відсторонення від занять за розпорядженням інспектора» означає як відсторонення за розпорядженням керівника Департаменту безпеки та молодіжного розвитку/особи, уповноваженої канцлером Департаменту освіти, так і відсторонення за розпорядженням окружного інспектора.

Тимчасове відсторонення від занять терміном понад 20 навчальних днів (детальніше див. на стор. 24–25) за розпорядженням окружного інспектора може застосовуватися лише у випадках, передбачених законом, або у разі порушення рівня 5, пов'язаного з надзвичайно небезпечною та/або агресивною поведінкою, коли обставини вимагають більш тривалого відсторонення. Довготривале відсторонення від занять терміном понад 20 навчальних днів має бути схвалено старшим виконавчим директором Відділу безпеки та молодіжного розвитку/іншою особою, уповноваженою канцлером Департаменту освіти, або окружним інспектором.

Додатковий захист учнів з обмеженими можливостями

Учні з інвалідністю, учні з планом 504 або учні, які ймовірно мають інвалідність, мають певні права відповідно до Закону IDEA (див. [Розпорядження канцлера A-443 \(https://www.schools.nyc.gov/school-life/policies-for-all/chancellors-regulations/volume-a-regulations\)](https://www.schools.nyc.gov/school-life/policies-for-all/chancellors-regulations/volume-a-regulations)). Учень вважається таким, що ймовірно має інвалідність, якщо є письмовий запит від батьків на надання послуг спеціальної освіти та/або супутніх послуг; якщо є письмовий запит батьків на обстеження учня; якщо батьки або працівники школи висловлюють занепокоєння щодо його поведінки або якщо учня направили на первинне обстеження.

Аналіз причин порушення дисципліни (MDR)

Під час розгляду необхідності переведення в іншу програму з дисциплінарних причин учнів з інвалідністю та учнів з ймовірною інвалідністю потрібно провести засідання з метою встановлення причини порушення дисципліни (MDR), щоб визначити, чи обумовлена поведінка фізичними та іншими обмеженнями дитини або недотриманням рекомендацій її ІЕР/Плану 504. Якщо поведінка учня обумовлена інвалідністю учня, дисциплінарні заходи не застосовуються, окрім деяких випадків. Якщо буде встановлено, що поведінка учня не обумовлена його інвалідністю, до нього можуть бути застосовані дисциплінарні заходи за таку поведінку.

Варіанти переходу зі звичайної навчальної програми на альтернативну з дисциплінарних причин:

- (1) на понад 10 послідовних навчальних днів внаслідок відсторонення за рішенням інспектора;
- (2) на понад 10 днів сукупно протягом 40-денного періоду внаслідок застосування трьох і більше заходів дисциплінарного впливу (відсторонення за рішенням інспектора, за рішенням директора або видалення з класу вчителем); або ж
- (3) на понад 10 днів у навчальному році внаслідок застосування заходів дисциплінарного впливу у зв'язку з повторними схожими порушеннями (за рішенням директора школи).

Більш детальну інформацію див. на [веб-сторінці NYCDOE щодо корекції поведінки](https://www.schools.nyc.gov/special-education/supports-and-services/behavior-supports) (<https://www.schools.nyc.gov/special-education/supports-and-services/behavior-supports>).

Функціональне оцінювання поведінки (FBA) та план корекції поведінки (BIP)

У разі розгляду питання про необхідність застосування дисциплінарних заходів щодо учня з IEP та визначення обумовленості її поведінки наявною у учня інвалідністю, необхідно провести початкову/повторну функціональну оцінку поведінки та розробити/внести зміни до BIP. Крім того, у разі, якщо не буде підтверджено, що поведінка учня обумовлена інвалідністю, функціональна оцінка поведінки допоможе визначити глибші причини такої неналежної поведінки учня.

Функціональне оцінювання поведінки (FBA) учня з інвалідністю – це визначення причин порушення поведінки, що перешкоджає навчанню, та аналіз залежності між поведінкою та навколишнім середовищем.

FBA має ґрунтуватися на даних, отриманих з різних джерел, у різних ситуаціях і в різний час. Сюди належать результати безпосереднього спостереження за учнем; інформація від учня, її вчителів, вчителя(ів) учня, постачальника(ів) послуг та інших осіб, з якими взаємодіє учень; аналіз інформації, наявної в шкільній документації та інших джерелах, зокрема актуальної інформації, наданої батьками/опікунами учня. FBA проводить група фахівців, призначених директором школи, під його керівництвом.

План поведінкового втручання (BIP) ґрунтується на результатах FBA і містить, принаймні опис проблемної поведінки; загальні та конкретні припущення про причини такої поведінки та стратегії корекції, які передбачають позитивне підкріплення належної поведінки. В BIP мають бути визначені стратегії втручання для запобігання подібної поведінки; методики навчання дитини навичкам альтернативної та адаптивної поведінки; наслідки у разі повторних випадків неналежної поведінки та допустима альтернативна поведінка. Вхідні дані необхідно використовувати як стандарт для оцінювання ефективності заходів втручання для корекції поведінки. Контроль за виконанням плану BIP (і доведення до відома батьків) здійснюється з використанням таких самих методик збору даних (частота, глибина, тривалість і/або періодичність), що і для збирання вхідних даних для FBA. Мета – зменшити частоту проблемної поведінки завдяки замісній/альтернативній поведінці.

Після завершення FBA група IEP проводить засідання для ознайомлення з його результатами, розробки BIP (у разі потреби) та внесення необхідних змін до індивідуальної навчальної програми (IEP), щоб визначити, чи потрібно надати учню певний пристрій, послугу (з втручання, адаптації або зміни програми) для корекції поведінки учня.

ДИСЦИПЛІНАРНІ ЗАХОДИ РЕАГУВАННЯ

Багаторівнева система підтримки та дисциплінарних заходів реагування (див. стор. 11–12) передбачає цілу низку заходів, зокрема офіційну відновлювальну зустріч з обговоренням.

Усі заходи дисциплінарного впливу та зміни в особистій справі учня мають застосовуватися відповідно до порядку, встановленого [Розпорядженням канцлера А-443](https://www.schools.nyc.gov/school-life/policies-for-all/chancellors-regulations/volume-a-regulations) (<https://www.schools.nyc.gov/school-life/policies-for-all/chancellors-regulations/volume-a-regulations>), а також з урахуванням переліку заходів, передбачених для кожного порушення. Перш ніж вдаватися до таких заходів, як видалення з класу вчителем або відсторонення за рішенням директора/інспектора, школи - наскільки це можливо і доцільно - повинні вживати заходів з підтримки, корекції поведінки та інших дисциплінарних заходів.

У поєднанні з подальшими дисциплінарними заходами в межах коригувального втручання можна використовувати офіційну відновлювальну зустріч і процес повернення до занять (див. визначення на стор. 17).

Внутрішньошкільні дисциплінарні заходи

Внутрішньошкільні дисциплінарні заходи можуть передбачати затримання після уроків, позбавлення участі у позапрограмній діяльності або спільному ланчі. Таких дисциплінарних заходів необхідно вживати у позакласний час, не перешкоджаючи учню відвідувати урок, а також відповідно до [Політики добробуту NYCDOE](https://infohub.nyced.org/reports-and-policies/policies/doe-wellness-policy) (<https://infohub.nyced.org/reports-and-policies/policies/doe-wellness-policy>).

Видалення учня з класу вчителем

Учень, який вчиняє дії, що серйозно заважають навчальному процесу або умисно підривають авторитет учителя в класі, можуть бути видалені вчителем з класу відповідно до дисциплінарних положень цього Кодексу. Водночас учням дозволено відвідувати заняття інших вчителів (музики, малювання, природничих наук тощо), окрім занять вчителя, який видалив їх із класу.

Учні, видалені з класу, перебувають в окремому приміщенні, де їм забезпечують можливість отримувати навчальні послуги, зокрема виконувати класну та домашню роботу. Хоча застосування заходів щодо порушників правил поведінки визначається індивідуально, перш ніж видалити з класу учня, який заважає навчальному процесу, перш за все необхідно вжити дисциплінарних заходів А–Е (див. стор. 12) у комплексі з відповідними заходами корекції та підтримки.

- Відповідно до [розділу 2801 Закону штату Нью-Йорк «Про освіту»](https://www.nysenate.gov/legislation/laws/EDN/2801) (<https://www.nysenate.gov/legislation/laws/EDN/2801>), якщо учнів видаляють з будь-яких уроків чотири (4) рази протягом семестру або три (3) рази протягом триместру, і які знову вчиняють проступок, за який у тому ж самому семестрі/триместрі вчитель вважав за необхідне видалити учня з класу, слід домагатися застосування заходу впливу у формі відсторонення від занять за розпорядженням директора мінімум на один (1) день. Наприклад, замість того, щоб видаляти учня з класу п'ятий раз протягом семестру, учня відстороняють від занять за розпорядженням директора. Обов'язково мають бути дотримані вимоги щодо відсторонення за розпорядженням директора.

Відсторонення від занять за розпорядженням директора школи

Відповідно до положень Кодексу, директор школи має право відсторонити від занять на термін до п'яти днів учнів, чия поведінка створює явну та серйозну загрозу заподіяння тілесних ушкоджень цьому учню особисто, іншим учням або співробітникам школи, або перешкоджає нормальному перебігу навчального процесу та шкільних заходів. Перед вжиття таких заходів, як відсторонення, школам, наскільки це можливо і доцільно, необхідно вдаватися до заходів підтримки та корекції поведінки.

Учнів, відсторонених від занять, переводять до окремого приміщення, де їм забезпечують надання навчальних послуг, зокрема можливість виконувати класну та домашню роботу.

Відсторонення від занять за розпорядженням інспектора

Відсторонення від занять за розпорядженням терміном понад п'ять шкільних днів – це захід, передбачений Дисциплінарним кодексом щодо низки порушень.

Учні, відсторонені від занять за розпорядженням інспектора, мають право на слухання, під час якого їм надається можливість представити свої докази та показання свідків, а також можливість ставити запитання свідкам, запрошеним шкільною адміністрацією.

У разі доведення висунутих школою обвинувачень та схвалення відсторонення, керівник Відділу безпеки та молодіжного розвитку, інша особа, уповноважена канцлером Департаменту освіти, або окружний інспектор приймає одне з таких рішень:

- **Негайне поновлення**
Керівник Відділу безпеки та молодіжного розвитку, інша особа, уповноважена канцлером Департаменту освіти, або окружний інспектор мають право поновити учня в його школі негайно після отримання рішення про подальше відсторонення з проходженням процедури повернення до занять (див. стор. 17).
- **Відсторонення на встановлений термін від 6 до 10 шкільних днів**
Керівник Відділу безпеки та молодіжного розвитку, інша особа, уповноважена канцлером Департаменту освіти, або окружний інспектор мають право розпорядитися про продовження періоду відсторонення учня від занять на термін тривалістю 6–10 навчальних днів, протягом яких він буде проходити альтернативне навчання за межами школи. Після закінчення терміну відсторонення від занять учня мають поновити у його школі з проходженням процедури повернення до занять (див. стор. 17).
- **Відсторонення на встановлений термін від 11 до 15 шкільних днів**
Керівник Відділу безпеки та молодіжного розвитку, інша особа, уповноважена канцлером Департаменту освіти, або окружний інспектор мають право розпорядитися про продовження періоду відсторонення учня від занять на термін тривалістю 11–15 навчальних днів, протягом яких він буде проходити альтернативне навчання за межами школи. Після закінчення терміну відсторонення від занять учня мають поновити у його школі з проходженням процедури повернення до занять (див. стор. 17).
- **Відсторонення на встановлений термін від 16 до 20 шкільних днів**
Керівник Відділу безпеки та молодіжного розвитку, інша особа, уповноважена канцлером Департаменту освіти, або окружний інспектор мають право розпорядитися про продовження періоду відсторонення учня від занять на термін тривалістю 16–20 навчальних днів, протягом яких вони будуть проходити альтернативне навчання за межами школи. Після закінчення терміну відсторонення від занять учня мають поновити у його школі з проходженням процедури повернення до занять (див. стор. 17).

Варіанти відсторонення від занять за розпорядженням інспектора, для яких необхідно отримати схвалення від канцлера, іншої особи, уповноваженої канцлером, або окружного інспектора

Відсторонення від занять терміном понад 20 навчальних днів за розпорядженням окружного інспектора може бути застосовано лише у випадках, передбачених законом, або за порушення рівня 5, які пов'язані з надзвичайно небезпечною та/або агресивною поведінкою, коли обставини вимагають більш тривалого відсторонення. Поведінкою, яка становить серйозну небезпеку, та/або агресивною поведінкою може бути, крім іншого, така, що призводить до фізичних травм або примусу/змушування іншої особи до участі в діях сексуального характеру. Довготривале відсторонення від занять терміном понад 20 навчальних днів має бути схвалено старшим виконавчим директором Відділу безпеки та молодіжного розвитку/іншою особою, уповноваженою канцлером Департаменту освіти, або окружним інспектором. У разі схвалення відсторонення від занять терміном понад 20 навчальних днів можуть бути застосовані такі види дисциплінарних стягнень:

- **Подовжене відсторонення терміном від 21 до 39 шкільних днів**
Керівник Відділу безпеки та молодіжного розвитку, інша особа, уповноважена канцлером Департаменту освіти, або окружний інспектор мають право розпорядитися про відсторонення учня від занять на термін від 21–39 навчальних днів, протягом яких він проходитиме альтернативне навчання за межами школи. Після закінчення терміну відсторонення від занять учня мають поновити у його школі з проходженням процедури повернення до занять (див. стор. 17).
- **Продовжене відсторонення від занять терміном 40–180 навчальних днів з автоматичним переглядом рішення через 30, а потім кожні 15 навчальних днів**
Керівник Відділу безпеки та молодіжного розвитку, інша особа, уповноважена канцлером Департаменту освіти, або окружний інспектор мають право розпорядитися про відсторонення учня від занять на 40–180 навчальних днів з направленням до альтернативного навчального закладу і автоматичним оцінюванням можливості дострокового поновлення через 30, а згодом кожні 15 навчальних днів. Під час визначення дати поновлення учня керівник Відділу безпеки та молодіжного розвитку або інша особа, уповноважена канцлером Департаменту освіти, повинні - наскільки це

можливо - зважати на шкільний календар, щоб забезпечити безперервність навчального процесу. У разі відмови в достроковому поновленні учень залишається в альтернативному навчальному закладі до кінця терміну відсторонення, а після закінчення учня поновлюють у його школі з проходженням процедури повернення до занять (див. стор. 17).

- Відсторонення від занять на один рік з автоматичним переглядом дострокового поновлення через 60, а згодом кожні 30 навчальних днів
Відповідно до Федерального закону «Школи без зброї» (Gun Free Schools Act) від 1994 р. учні, щодо яких встановлено, що вони принесли або мали із собою на території школи вибуховий пристрій/речовину або вогнепальну зброю (Категорії 1, згідно з описом), відстороняються від занять на термін не менше одного року. Керівник Відділу безпеки та молодіжного розвитку, інша особа, уповноважена канцлером Департаменту освіти, або окружний інспектор (згідно із Законом «Школи без зброї») мають право у письмовій формі індивідуально змінити умови відсторонення конкретного учня з проходженням належної процедури повернення до занять (див. стор. 17).

Керівник Відділу безпеки та молодіжного розвитку, інша особа, уповноважена канцлером Департаменту освіти, або окружний інспектор мають право відсторонити учнів від занять на один навчальний рік з направленням до альтернативного навчального закладу та автоматичним оцінюванням можливості дострокового поновлення через 60, а згодом кожні 30 навчальних днів. У разі відмови у достроковому поновленні учень залишається в альтернативному навчальному закладі до кінця терміну відсторонення, а після закінчення цього терміну учня поновлюють у його школі з проходженням належної процедури повернення до занять (див. стор. 17).

- Відрахування зі школи (тільки для учнів загальноосвітніх програм, які досягли 17 років до початку навчального року, тобто до 1 липня)
Керівник Відділу безпеки та молодіжного розвитку, інша особа, уповноважена канцлером Департаменту освіти, або окружний інспектор мають право відрахувати учня з системи Державних шкіл міста Нью-Йорка лише за умови його навчання за загальноосвітньою програмою та досягнення ним 17-річного віку до початку навчального року.

Підтримка учнів протягом терміну відсторонення та після повернення в школу

Школи повинні надавати відповідну підтримку учням під час їх відсторонення та під час повернення до школи після відсторонення, щоб максимізувати її відповідність соціальним/поведінковим та академічним стандартам у шкільній спільноті. Учні середньої та старшої школи, відсторонені від занять за розпорядженням інспектора, отримують підтримку в альтернативному навчальному центрі (Alternate Learning Center, ALC). В ALC учні щодня отримують академічну підготовку в поєднанні з значною підтримкою та заходами втручання для корекції поведінки. Учні з IEP отримують відповідні послуги спеціальної освіти, необхідні для досягнення прогресу у виконанні цілей IEP.

Наша мета – підготувати учнів до повернення до своєї школи, стимулювати просоціальну поведінку, розвинути психологічну стійкість та знизити ймовірність повторних порушень. Школам необхідно продовжувати надавати повернутим учням необхідну підтримку. Вона може передбачати як заходи підтримки та корекції, так і поєднання різних послуг, спрямованих на максимальне задоволення потреб кожного учня.

АПЕЛЯЦІЇ І ПЕРЕВЕДЕННЯ

Апеляції

Батьки мають право оскаржити рішення про відсторонення. Відсторонення від занять за розпорядженням директора школи може бути оскаржене у керівника Відділу безпеки та молодіжного розвитку, іншої особи, уповноваженої канцлером Департаменту освіти, або окружного інспектора.

Відсторонення від занять за розпорядженням інспектора (тобто відсторонення за розпорядженням керівника Відділу безпеки та молодіжного розвитку, іншої особи, уповноваженої канцлером Департаменту освіти, або окружного інспектора) може бути оскаржене у канцлера. Детальніше про процедуру, терміни та процес подання апеляції див. у [Розпорядженні канцлера A-443](https://www.schools.nyc.gov/school-life/policies-for-all/chancellors-regulations/volume-a-regulations) (<https://www.schools.nyc.gov/school-life/policies-for-all/chancellors-regulations/volume-a-regulations>).

Варіанти переведення

- Добровільне переведення:
За сприяння Відділу реєстрації учнів керівник Відділу безпеки та молодіжного розвитку, інша особа, уповноважена канцлером Департаменту освіти, або окружний інспектор мають право перевести учня в іншу школу за згодою батьків. Порядок переведення з метою забезпечення безпеки викладений в [Розпорядженні канцлера A-449](https://www.schools.nyc.gov/school-life/policies-for-all/chancellors-regulations/volume-a-regulations) (<https://www.schools.nyc.gov/school-life/policies-for-all/chancellors-regulations/volume-a-regulations>).
- Примусове переведення:
Якщо поведінка та/або успішність учня загальноосвітньої програми свідчать про незадовільну адаптацію до навчання в цій школі і директор школи переконаний у доцільності переведення або у можливості отримати належну освіту в іншому навчальному закладі, він має право домагатися примусового переведення учня на підставі [Розпорядження канцлера A-450](https://www.schools.nyc.gov/school-life/policies-for-all/chancellors-regulations/volume-a-regulations) (<https://www.schools.nyc.gov/school-life/policies-for-all/chancellors-regulations/volume-a-regulations>). Учні з інвалідністю не підлягають примусовому переведенню в іншу школу для навчання за тією ж програмою, що й у своїй попередній школі. Якщо поведінка і/або успішність учня з інвалідністю свідчать про незадовільну адаптацію до навчання в цій школі, і він потребує іншої освітньої програми/послуги спеціальної освіти, потрібно провести засідання з питань IEP.

Усі [Розпорядження канцлера](https://www.schools.nyc.gov/school-life/policies-for-all/chancellors-regulations) можна знайти на веб-сайті NYCDOE за адресою <https://www.schools.nyc.gov/school-life/policies-for-all/chancellors-regulations>.

ЗАБОРОНЕНІ ПРЕДМЕТИ: ЗБРОЯ

Категорія I

- Вогнепальна зброя, зокрема пістолети та револьвери, стартові пістолети, глушники, електронні дартс, дробовики, гвинтівки, автомати та інша зброя, яка призначена або легко пристосовувана для викидання снаряда зі ствола дією вибухової речовини
- Електрошокові пістолети/зброя
- Пневматична, пружинна та будь-яка інша зброя або пристрій, що приводяться в дію силою стисненого повітря або пружини, а також будь-яка зброя, в якій можуть використовуватися бойові або холості заряди (наприклад, пневматичні та пейнтбольні рушниці)
- Складані ножі, висувні ножі, балістичні ножі та бойові тростини (тростина з ножем або клинком всередині)
- Кинджали, стилети, кортики, бритви, ножі для відкривання ящиків і коробок, універсальні та будь-які інші ножі
- Біти, дубинки, палиці, булави, бойові палиці та кастети
- Рогатки та пращі (невеликі важкі снаряди на короткому ремінці або призначені для метання за допомогою ремінної петлі)
- Предмети, що використовуються в бойових мистецтвах, зокрема застосовувані в кун-фу металеві зірки та диски (скорекен), а також нунчаки
- Вибухові речовини, зокрема бомби, хлопавки/петарди та гранати

Категорія II

Примітка: Перш ніж вимагати відсторонення від занять за носіння предмета, який належить до категорії II і призначений не для заподіяння тілесних ушкоджень (наприклад, пилки для нігтів), директор школи зобов'язаний звернути увагу на наявність обставин, які пом'якшують покарання. Крім того, директор повинен оцінити, наскільки точно іграшкова зброя імітує колір, розмір, форму, зовнішній вигляд і вагу справжньої зброї.

- Кислоти та інші небезпечні хімікати (наприклад, перцевий аерозоль, сльозогінний газ)
- Імітаційні пістолети або інша імітаційна зброя
- Бойові або холості патрони та інші боєприпаси
- Будь-які гостро заточені, небезпечні інструменти, які можуть бути використані як зброя для заподіяння смерті (наприклад, ножиці, металеві пилки для нігтів довжиною понад чотири дюйми, осколки скла, ланцюги, дріт).

ПРОГРЕСИВНА СИСТЕМА ЗАХОДІВ ДИСЦИПЛІНАРНОГО ВПЛИВУ

У позитивного підходу основоположною ідеєю є дисциплінарне стягнення як виховний засіб. Метою прогресивної системи дисциплінарних заходів є прищеплення навичок просоціальної поведінки. Покарання не є самоціллю. Навпаки, завдання позитивного підходу до дисципліни полягає у тому, щоб навчити нести відповідальність за свої дії та змінити поведінку на краще.

Прогресивний підхід спрямований на запобігання рецидивам негативної поведінки шляхом прищеплення учням навичок робити висновки з власних помилок. Для реалізації цього підходу дуже важливою є допомога тим учням, поведінка яких вважається негативною. Перед учнями ставлять такі цілі:

- зрозуміти, чому така поведінка не відповідає нормам і якої шкоди вона завдає;
- усвідомити можливість вести себе інакше в цій ситуації;
- брати на себе відповідальність за свої дії;
- отримати можливість навчитися просоціальним стратегіям і навичкам, які можна використовувати в майбутньому; і
- зрозуміти, що у разі повторного порушення будуть вжиті більш суворі дисциплінарні заходи.

Перш за все, для корекції поведінки використовують консультації та інші доступні в школі форми втручання, як-от відновлювальний підхід. Підтримка та втручання з метою поведінкової корекції є надзвичайно важливими, оскільки неналежна поведінка та порушення Дисциплінарного кодексу можуть сигналізувати про більш серйозні проблеми. Ось чому працівникам школи необхідно розпізнавати глибинні причини поведінки учнів і вживати заходів, які найбільшою мірою відповідають потребам школярів.

Дисциплінарні заходи мають бути спрямовані на профілактику та ефективне втручання, розвиток психологічної стійкості, запобігання перервам у навчальному процесі та підтримання сприятливого навчального середовища в школі. У разі відсторонення

дитини від занять у класі внаслідок негативної поведінки, школа повинна, де це доречно, забезпечити ефективну процедуру повернення дитини до занять (детально див. на стор. 17) за звичайною програмою.

Функціональне оцінювання поведінки (FBA) учнів з інвалідністю – це найважливіша методика для визначення причин порушення поведінки, що перешкоджає навчанню в школі. Після FBA розробляють план корекції поведінки (BIP), що містить опис заходів і методик виправлення поведінки.

Вибір заходів дисциплінарного впливу

Під час обрання заходів дисциплінарного впливу адміністрація школи повинна керуватися положеннями Дисциплінарного кодексу. Визначаючи, як найкраще реагувати на неналежну поведінку, необхідно оцінювати сукупність обставин, що супроводжують таку поведінку. Перелічені далі факти мають бути враховані перед визначенням відповідних дисциплінарних заходів:

- вік і рівень зрілості учня;
- протоколи з відомостями про попередню поведінку учня (зокрема про характер і кількість попередніх порушень, а також вживаних раніше заходів дисциплінарного впливу у кожному конкретному випадку);
- характер, ступінь тяжкості та масштаб дій;
- обставини/контекст поведінки;
  - Приклад:
    - чи допускав учень агресивну поведінку раніше або піддавався впливу агресивного середовища в класі;
    - чи діяв учень з метою самооборони;
    - чи докладали до інциденту якісь зусилля для врегулювання ситуації за допомогою позитивних превентивних методів;
    - чи можуть інші види втручання, як-от підкріплення позитивної поведінки та відновлювальний підхід, адекватно вирішити питання проблемної поведінки і дозволити учню залишатися в школі, і чи вдавалися вже до них раніше; а також
    - Чи був покараний учень за поведінку, пов'язану із цькуванням, і, якщо так, чи були використані відновлювальні методи, і чи є підхід до дисципліни, що ґрунтується на відновлювальних методах, ефективнішим у вирішенні ситуації, ніж відсторонення від занять;
- повторюваність та тривалість проступків;
- кількість учасників інциденту;
- соціально-емоційний статус/потреби учасників інциденту;
  - Приклад:
    - ситуація в сім'ї або спільноті; а також
    - зловживання психоактивними речовинами або залежність;
- наявність індивідуальної навчальної програми (IEP), плану корекції поведінки (BIP) та/або плану адаптації за статтею 504 (504 Accommodation Plan).

Підтримка та втручання з метою корекції є частиною комплексу дисциплінарних заходів.

РІВНІ ДИСЦИПЛІНАРНИХ ПОРУШЕНЬ

Загальноміські норми поведінки для підтримки успішності покладають на учнів відповідальність за свою поведінку. У Дисциплінарному кодексі всі порушення згруповані в п'ять рівнів за ступенем тяжкості. Якщо це можливо і доречно, перш за все, необхідно застосовувати дисциплінарні заходи найнижчого ступеня в поєднанні з відповідними заходами підтримки та втручання з метою корекції.

Рівні дисциплінарних порушень: У Дисциплінарному кодексі всі порушення згруповані в п'ять рівнів за ступенем тяжкості. Більше інформації див. на стор. 30–40.

- Рівень 1 — Непослух/невиконання вимог
- Рівень 2 — Порушення порядку
- Рівень 3 — Деструктивна поведінка
- Рівень 4 — Агресивна або шкідлива/небезпечна поведінка
- Рівень 5 — Серйозно небезпечна або насильницька поведінка

Для дисциплінарних порушень кожного рівня передбачені заходи підтримки та втручання з метою корекції та низка можливих заходів дисциплінарного впливу (від мінімального до максимального), які вживають вчитель, директор школи, керівник Відділу безпеки та молодіжного розвитку, інша особа, уповноважена канцлером Департаменту освіти, або окружний інспектор.

Директор, вчителі, інші шкільні працівники, учні та їхні батьки повинні знати про дисциплінарні заходи, які застосовують до порушників порядку. Дисциплінарний кодекс складається з двох частин: Розділ А – класи K–5 і Розділ В: Класи 6–12 – з урахуванням віку та загальної зрілості учня. Деякі порушення не передбачають застосування заходів до учнів класів K–3. Під час вивчення неналежної поведінки учня відповідно до Дисциплінарного кодексу школи повинні зважати на функціональний вік учня.

Перелік порушень не є вичерпним. Щодо учня, який скоїв порушення, не зазначене в Дисциплінарному кодексі, вчитель, директор, керівник Відділу безпеки та молодіжного розвитку, інша особа, уповноважена канцлером Департаменту освіти, або окружний інспектор зобов'язані вжити відповідних дисциплінарних заходів. Це рішення ґрунтується на порушенні шкільного порядку і відповідає нормам реагування на неприпустиму поведінку учнів класів K–12, як зазначено в цьому документі. Для ознайомлення учнів, шкільного персоналу та батьків з усім комплексом норм поведінки, правила внутрішнього розпорядку школи надаються в письмовій формі; вони доводяться до відома учнів у формі, яка відповідає їх віку.

Дисциплінарний кодекс передбачає градацію заходів відповідальності для учнів, які продовжують порушувати дисципліну, незважаючи на застосування до них заходів консультативного втручання та/або заходів дисциплінарного впливу.

Для учнів, які грубо порушують дисципліну, передбачені більш суворі відповідальність. Якщо можливо та доцільно, перш ніж накладати такі дисциплінарні стягнення, адміністрація школи повинна вичерпати менш суворі заходи дисциплінарного впливу разом із заходами підтримки та втручання з метою корекції.

Правила застосування Дисциплінарного кодексу

Стандарти, викладені в Дисциплінарному кодексі, поширюються на поведінку:

- в школі протягом навчального дня;
- на території школи до і після уроків;
- під час поїздок на транспорті, оплачуваних NYCDOE;
- на всіх заходах, організованих школою; а також
- за межами школи, якщо така поведінка може негативно вплинути на навчальний процес або становити загрозу здоров'ю, безпеці, моральності або добробуту шкільного колективу.

До порушень належать висловлювання, жести та нестримана поведінка в умовах усного, письмового або електронного спілкування, зокрема у текстових повідомленнях, електронних листах та в соціальних мережах.

ПОРУШЕННЯ ДИСЦИПЛІНАРНОГО КОДЕКСУ: КЛАСИ 6–12

Порушення рівня 1 – Непослух/невиконання вимог

- B01 Відсутність без поважної причини (A–D)
- B02 Порушення вимог до шкільної форми (стосується лише учнів класів 6–12 у школах з єдиними вимогами до шкільної форми, за відсутності звільнення від носіння форми за заявою батьків) (A–D)
ПРИМІТКА: Також див. [Настанови NYCDOE щодо гендерної інклюзії](https://www.schools.nyc.gov/school-life/policies-for-all/guidelines-on-gender/guidelines-on-gender-inclusion) (<https://www.schools.nyc.gov/school-life/policies-for-all/guidelines-on-gender/guidelines-on-gender-inclusion>).
- B03 Пропуск занять (відвідування школи та нез'явлення на один або кілька запланованих уроків) (A–E)
- B04 Запізнення до школи або на урок (A–E)
- B05 Принесення до школи заборонених предметів з порушенням політики NYCDOE та їх використання (A–E)
- B06 Відсутність учня у визначеному місці в школі (A–E)
- B07 Поведінка, що заважає нормальному навчальному процесу (наприклад, надмірний шум у класі, бібліотеці, коридорі) (A–F)
- B08 Грубість у розмові або неповажна поведінка (A–F)
- B09 Носіння одягу, головних уборів (наприклад, кепок або капелюхів) або інших предметів, які є небезпечними або порушують навчальний процес* (A–E)
*ПРИМІТКА: З питаннями щодо релігійного одягу та головних уборів слід звертатися до районного директора з відсторонення (Borough Director of Suspension).
- B10 Розміщення або поширення в школі матеріалів з порушенням політики NYCDOE та/або правил внутрішнього розпорядку школи (A–E)
- B11 Ненадання шкільним посадовцям необхідних документів, що посвідчують особу (A–E)
- B12 Використання шкільних комп'ютерів, факсів, телефонів або інших електронних приладів чи пристроїв без належного дозволу (A–E)

Замість дисциплінарних заходів або на додаток до них можуть вживатися заходи підтримки та корекції поведінки.

Заходи підтримки та втручання для корекції поведінки (див. стор. 13–15)

- Спільний пошук рішень у проблемних ситуаціях
- Суспільно корисні роботи (за згодою батьків)
- Вирішення конфліктів
- Розробка індивідуального договору про поведінку
- Функціональне оцінювання поведінки (Functional Behavioral Assessment, FBA) / План поведінкового втручання (Behavioral Intervention Plan, BIP) (див. сторінка 22)
- Консультативні зустрічі
- Індивідуальні та групові консультації
- Послуги психологічного втручання
- Наставництво
- Залучення батьків
- Посередництво між однолітками (див. стор. 17)
- Методи втручання та підтримки для позитивної корекції поведінки (PBIS)
- Направлення до місцевої громадської організації (CBO)
- Направлення до команди з роботи з учнями (PPT)
- Відновлювальний підхід (див. стор. 16–17)
- Короткострокові звіти про поведінковий прогрес
- Соціально-емоційний розвиток

Можливі заходи дисциплінарного впливу* (див. стор. 17 і 24–25)

- A. Бесіда шкільних педагогів з дитиною для обговорення поведінки та її наслідків
- B. Вчительська бесіда з учнем
- C. Офіційна зустріч учня зі шкільним керівництвом (директором, заступником директора тощо) для обговорення поведінки та її наслідків
- D. Бесіда з батьками
- E. Внутрішньошкільні дисциплінарні заходи з реагування (наприклад, офіційна відновлювальна зустріч з обговоренням, відсторонення від участі у позакласних заходах або спільному ланчі)
- F. Видалення з класу вчителем (з урахуванням вимоги щодо накладення стягнення за п'ять або більше випадків видалення з класу протягом семестру або чотири або більше випадків видалення з класу протягом триместру)

*ПРИМІТКА: Більш детально про заходи підтримки та втручання з метою корекції поведінки див. на стор. 13–15. Більш детально про дисциплінарні заходи див. на стор. 23–24.

Порушення рівня 2 – Порушення порядку

- B13 Зберігання та/або використання сигарет, електронних сигарет, сірників, запальничок та/або пристроїв для вейпінгу (A–D)
- B14 Азартні ігри (A–F)
- B15 Лайка, непристойні, вульгарні або образливі вирази, жести або поведінка (A–F)
- B16 Обман, надання неправдивих відомостей та введення в оману працівників школи (A–F)
- B17 Зловмисне використання чужого майна (A–F)
- B18 Хуліганство або підбурювання до хуліганської поведінки в шкільному автобусі (A–E)
- B19 Порушення правил використання електронних технологій (наприклад, аудіо/відеозапис без дозволу) (A–F)
- B20 Покидання класу або території школи без дозволу працівників школи, що здійснюють нагляд (A–E)

Замість дисциплінарних заходів або на додаток до них можуть вживатися заходи підтримки та корекції поведінки.

Заходи підтримки та втручання для корекції поведінки (див. стор. 13–15)

- Спільний пошук рішень у проблемних ситуаціях
- Суспільно корисні роботи (за згодою батьків)
- Вирішення конфліктів
- Розробка індивідуального договору про поведінку
- Функціональне оцінювання поведінки (Functional Behavioral Assessment, FBA) / План поведінкового втручання (Behavioral Intervention Plan, BIP)
(див. сторінка 22)
- Консультативні зустрічі
- Індивідуальні та групові консультації
- Послуги психологічного втручання
- Наставництво
- Залучення батьків
- Посередництво між однолітками (див. стор. 17)
- Методи втручання та підтримки для позитивної корекції поведінки (PBIS)
- Направлення до місцевої громадської організації (СВО)
- Направлення до команди з роботи з учнями (PPT)
- Відновлювальний підхід (див. стор. 16–17)
- Короткострокові звіти про поведінковий прогрес
- Соціально-емоційний розвиток

Можливі заходи дисциплінарного впливу* (див. стор. 17 і 24–25)

- A. Бесіда шкільних педагогів з дитиною для обговорення поведінки та її наслідків
- B. Вчительська бесіда з учнем
- C. Офіційна зустріч учня зі шкільним керівництвом (директором, заступником директора тощо) для обговорення поведінки та її наслідків
- D. Бесіда з батьками
- E. Внутрішньошкільні дисциплінарні заходи з реагування (наприклад, офіційна відновлювальна зустріч з обговоренням, відсторонення від участі у позакласних заходах або спільному ланчі)
- F. Видалення з класу вчителем (з урахуванням вимоги щодо накладення стягнення за п'ять або більше випадків видалення з класу протягом семестру або чотири або більше випадків видалення з класу протягом триместру)

*ПРИМІТКА: Більш детально про заходи підтримки та втручання з метою корекції поведінки див. на стор. 13–15. Більш детально про дисциплінарні заходи див. на стор. 23–24.

Порушення рівня 3 – Деструктивна поведінка

- B21** Непослух та невиконання вимог і розпоряджень шкільного персоналу або представників служби безпеки школи, що перешкоджає нормальному навчальному процесу та/або становить загрозу для шкільної спільноти (така поведінка не є порушенням 1-го або 2-го рівня, як-от непослух/невиконання вимог або порушення порядку, наприклад, використання нецензурної лексики, B15; або носіння забороненого одягу, B09; або принесення заборонених предметів до школи, B05) (A–F, G – лише за наявності дозволу) ПРИМІТКА: Для схвалення відсторонення за порушення B21 директор повинен попередньо отримати письмовий дозвіл від Відділу безпеки та молодіжного розвитку.
- B22** Вхідження або спроба ввійти до шкільного приміщення без дозволу або через несанкціонований вхід (A–G)
- B23** Використання образливих виразів щодо фактичної або сприйманої расової, етнічної та національної приналежності, кольору шкіри, світогляду, громадянства/імміграційного статусу, ваги, віросповідання, статі, гендерної ідентичності, гендерного вираження, сексуальної орієнтації або інвалідності (A–I)
- B24** Штовхання, підштовхування та інша подібна конфронтаційна поведінка щодо до інших учнів та персоналу школи (наприклад, недотримання черги), кидання предметів (крейда тощо), плювання в іншу людину (про більш серйозну фізично агресивну поведінку див. B36) (A–G)
- B25** Несанкціонований вхід або допуск до школи сторонніх осіб з порушенням правил внутрішнього розпорядку школи (A–I)

Замість дисциплінарних заходів або на додаток до них можуть вживатися заходи підтримки та корекції поведінки.

Заходи підтримки та втручання для корекції поведінки

(див. стор. 13–15)

- Спільний пошук рішень у проблемних ситуаціях
- Суспільно корисні роботи (за згодою батьків)
- Вирішення конфліктів
- Розробка індивідуального договору про поведінку
- Функціональне оцінювання поведінки (Functional Behavioral Assessment, FBA) / План поведінкового втручання (Behavioral Intervention Plan, BIP) (див. сторінка 22)
- Консультативні зустрічі
- Індивідуальні та групові консультації
- Індивідуальний план підтримки (ISP)
- Послуги психологічного втручання
- Наставництво
- Залучення батьків
- Посередництво між однолітками (див. стор. 17)
- Методи втручання та підтримки для позитивної корекції поведінки (PBIS)
- Направлення до місцевої громадської організації (СВО)
- Направлення на отримання психологічної допомоги у разі цькування, залякування або переслідування
- Направлення до команди з роботи з учнями (PPT)
- Відновлювальний підхід (див. стор. 16–17)
- Короткострокові звіти про поведінковий прогрес
- Соціально-емоційний розвиток

Можливі заходи дисциплінарного впливу*

(див. стор. 17 і 24–25)

- A. Бесіда шкільних педагогів з дитиною для обговорення поведінки та її наслідків
- B. Вчительська бесіда з учнем
- C. Офіційна зустріч учня зі шкільним керівництвом (директором, заступником директора тощо) для обговорення поведінки та її наслідків
- D. Бесіда з батьками
- E. Внутрішньошкільні дисциплінарні заходи з реагування (наприклад, офіційна відновлювальна зустріч з обговоренням, відсторонення від участі у позакласних заходах або спільному ланчі)
- F. Видалення з класу вчителем (з урахуванням вимоги щодо накладення стягнення за п'ять або більше випадків видалення з класу протягом семестру або чотири або більше випадків видалення з класу протягом триместру)
- G. Відсторонення від занять за розпорядженням директора терміном від одного до п'яти навчальних днів
- H. Відсторонення від занять за розпорядженням інспектора, яке завершується негайним поновленням з проходженням належної процедури повернення до занять
- I. Відсторонення від занять за розпорядженням інспектора на встановлений термін від шести до десяти навчальних днів з проходженням належної процедури повернення до занять

*ПРИМІТКА: Більш детально про заходи підтримки та втручання з метою корекції поведінки див. на стор. 13–15. Більш детально про дисциплінарні заходи див. на стор. 23–24.

Порушення рівня 3 – Деструктивна поведінка (продовження)

- B26 Участь у поведінці, пов'язаній з діяльністю банд (наприклад, носіння або демонстрація бандитського одягу та/або аксесуарів, написання графіті, жести та сигнальні знаки)
ПРИМІТКА: Щоб встановити, чи пов'язана ця поведінка з участю в банді, адміністрація школи може звернутися до Відділу з попередження діяльності молодіжних банд Департаменту безпеки та молодіжного розвитку. (A–I, J – у разі значного збитку майну)
- B27 Підrobка або фальсифікація шкільних документів у будь-який спосіб, зокрема з використанням комп'ютера або інших електронних засобів (A–I)
- B28 Вандалізм, графіті або інші види навмисного заподіяння шкоди шкільному майну або майну, що належить працівникам школи, учням або іншим особам (A–F, G–J – лише в разі значного збитку шкільному або чужому майну)
- B29 Умисне привласнення чужого майна без дозволу власника (A–I)
- B30 Порушення Політики допустимого користування Інтернетом (наприклад, використання комп'ютерної мережі Департаменту не в навчальних цілях, порушення правил безпеки і конфіденційності) (A–I)

Замість дисциплінарних заходів або на додаток до них можуть вживатися заходи підтримки та корекції поведінки.

Заходи підтримки та втручання для корекції поведінки (див. стор. 13–15)

- Спільний пошук рішень у проблемних ситуаціях
- Суспільно корисні роботи (за згодою батьків)
- Вирішення конфліктів
- Розробка індивідуального договору про поведінку
- Функціональне оцінювання поведінки (Functional Behavioral Assessment, FBA) / План поведінкового втручання (Behavioral Intervention Plan, BIP) (див. сторінка 22)
- Консультативні зустрічі
- Індивідуальні та групові консультації
- Індивідуальний план підтримки (ISP)
- Послуги психологічного втручання
- Наставництво
- Залучення батьків
- Посередництво між однолітками (див. стор. 17)
- Методи втручання та підтримки для позитивної корекції поведінки (PBIS)
- Направлення до місцевої громадської організації (СВО)
- Направлення на отримання психологічної допомоги у разі цькування, залякування або переслідування
- Направлення до команди з роботи з учнями (PPT)
- Відновлювальний підхід (див. стор. 16–17)
- Короткострокові звіти про поведінковий прогрес
- Соціально-емоційний розвиток

Можливі заходи дисциплінарного впливу* (див. стор. 17 і 24–25)

- A. Бесіда шкільних педагогів з дитиною для обговорення поведінки та її наслідків
- B. Вчительська бесіда з учнем
- C. Офіційна зустріч учня зі шкільним керівництвом (директором, заступником директора тощо) для обговорення поведінки та її наслідків
- D. Бесіда з батьками
- E. Внутрішньшкільні дисциплінарні заходи з реагування (наприклад, офіційна відновлювальна зустріч з обговоренням, відсторонення від участі у позакласних заходах або спільному ланчі)
- F. Видалення з класу вчителем (з урахуванням вимоги щодо накладення стягнення за п'ять або більше випадків видалення з класу протягом семестру або чотири або більше випадків видалення з класу протягом триместру)
- G. Відсторонення від занять за розпорядженням директора терміном від одного до п'яти навчальних днів
- H. Відсторонення від занять за розпорядженням інспектора, яке завершується негайним поновленням з проходженням належної процедури повернення до занять
- I. Відсторонення від занять за розпорядженням інспектора на встановлений термін від шести до десяти навчальних днів з проходженням належної процедури повернення до занять
- J. Відсторонення від занять за розпорядженням інспектора на термін від 11 до 15 навчальних днів з проходженням належної процедури повернення до занять

*ПРИМІТКА: Більш детально про заходи підтримки та втручання з метою корекції поведінки див. на стор. 13–15. Більш детально про дисциплінарні заходи див. на стор. 23–24.

Порушення рівня 3 – Деструктивна поведінка (продовження)

B31 Шахрайські дії під час навчання, зокрема, такі:

- a. Обман (наприклад, списування; використання матеріалів, заборонених на екзамені; виконання екзаменаційних завдань разом з іншим учнем без дозволу; навмисне використання, купівля, продаж, крадіжка, перенесення або спроба отримання повністю або частково матеріалів майбутнього тесту/іспиту; підміна іншого учня або згода на підміну іншим учнем для складання іспиту; підкуп з метою отримання матеріалів майбутнього тесту/іспиту; отримання матеріалів майбутнього тесту/іспиту, зокрема відповідей)
- b. Плагіат (привласнення чужої роботи та видавання її за свою для отримання оцінки без посилання на автора, наприклад, копіювання письмових робіт з Інтернету або інших джерел)
- c. Змова з іншою особою з метою підготовки письмової роботи для отримання заліку (A–I, J – у разі для особливо серйозних ситуацій (наприклад, у разі масової участі учнів, коли поведінка стосується стандартизованих тестів або коли поведінка призводить до анулювання результатів тесту))

B32 Публікація або поширення наклепницьких матеріалів чи літератури (зокрема публікація подібних матеріалів в мережі Інтернет) (A–I)

Замість дисциплінарних заходів або на додаток до них можуть вживатися заходи підтримки та корекції поведінки.

Заходи підтримки та втручання для корекції поведінки (див. стор. 13–15)

- Спільний пошук рішень у проблемних ситуаціях
- Суспільно корисні роботи (за згодою батьків)
- Вирішення конфліктів
- Розробка індивідуального договору про поведінку
- Функціональне оцінювання поведінки (Functional Behavioral Assessment, FBA) / План поведінкового втручання (Behavioral Intervention Plan, BIP) (див. сторінка 22)
- Консультативні зустрічі
- Індивідуальні та групові консультації
- Індивідуальний план підтримки (ISP)
- Послуги психологічного втручання
- Наставництво
- Залучення батьків
- Посередництво між однолітками (див. стор. 17)
- Методи втручання та підтримки для позитивної корекції поведінки (PBIS)
- Направлення до місцевої громадської організації (СВО)
- Направлення на отримання психологічної допомоги у разі цькування, залякування або переслідування
- Направлення до команди з роботи з учнями (PPT)
- Відновлювальний підхід (див. стор. 16–17)
- Короткострокові звіти про поведінковий прогрес
- Соціально-емоційний розвиток

Можливі заходи дисциплінарного впливу* (див. стор. 17 і 24–25)

- A. Бесіда шкільних педагогів з дитиною для обговорення поведінки та її наслідків
- B. Вчительська бесіда з учнем
- C. Офіційна зустріч учня зі шкільним керівництвом (директором, заступником директора тощо) для обговорення поведінки та її наслідків
- D. Бесіда з батьками
- E. Внутрішньошкільні дисциплінарні заходи з реагування (наприклад, офіційна відновлювальна зустріч з обговоренням, відсторонення від участі у позакласних заходах або спільному ланчі)
- F. Видалення з класу вчителем (з урахуванням вимоги щодо накладення стягнення за п'ять або більше випадків видалення з класу протягом семестру або чотири або більше випадків видалення з класу протягом триместру)
- G. Відсторонення від занять за розпорядженням директора терміном від одного до п'яти навчальних днів
- H. Відсторонення від занять за розпорядженням інспектора, яке завершується негайним поновленням з проходженням належної процедури повернення до занять
- I. Відсторонення від занять за розпорядженням інспектора на встановлений термін від шести до десяти навчальних днів з проходженням належної процедури повернення до занять
- J. Відсторонення від занять за розпорядженням інспектора на термін від 11 до 15 навчальних днів з проходженням належної процедури повернення до занять

*ПРИМІТКА: Більш детально про заходи підтримки та втручання з метою корекції поведінки див. на стор. 13–15. Більш детально продисциплінарні заходи див. на стор. 23–24.

Реагування на поведінку, що спричиняє порушення рівнів 4 і 5

Прогресивна система заходів дисциплінарного впливу в поєднанні з заходами підтримки і втручання з метою корекції дозволяє школам належним чином реагувати на погану поведінку учнів і виховувати в них відповідальність за свої вчинки. Багаторівнева система підтримки і дисциплінарних заходів передбачає профілактичну роботу з усіма учнями та раннє виявлення учнів, які потребують додаткових і/або особливих послуг підтримки.

Під час вивчення випадків поведінки, пов'язаної з порушеннями рівнів 4 і 5, школам слід застосовувати багаторівневу систему підтримки і дисциплінарних заходів і викладений у Дисциплінарному кодексі прогресивний підхід до застосування впливу. Для забезпечення належного реагування на таку поведінку в Дисциплінарному кодексі наведено цілий комплекс дисциплінарних заходів.

Відсторонення від занять терміном понад 20 навчальних днів за розпорядженням окружного інспектора може бути застосовано лише у випадках, передбачених законом, або за порушення рівня 5, які пов'язані з надзвичайно небезпечною та/або агресивною поведінкою, коли обставини вимагають більш тривалого відсторонення. Довготривале відсторонення від занять терміном понад 20 навчальних днів має бути схвалено старшим виконавчим директором Відділу безпеки та молодіжного розвитку/іншою особою, уповноваженою канцлером Департаменту освіти, або окружним інспектором.

Більш детально про заходи підтримки та втручання з метою корекції поведінки див. на стор. 13–15. Детальніше про дисциплінарні заходи за надзвичайно небезпечні дії та/або агресивну поведінку див. на стор. 21–25.

Порушення рівня 4 – Агресивні, небезпечні або шкідливі дії

- B33** Сексуальні контакти на території школи або на шкільних заходах (D–I)
- B34** Коментарі, натяки, домагання та пропозиції сексуального характеру, невербальна або фізична поведінка сексуального характеру (наприклад дотики, ляпаси, щипки, непристойна або нецензурна поведінка в громадських місцях, а також розсилання або публікація графічних матеріалів і текстів сексуального характеру) (D–K)
- B35** Публікація, поширення, демонстрація та роздавання друкованих матеріалів, що містять погрози насильства, тілесних ушкоджень або завдання збитків, описують насильницькі дії щодо учнів або співробітників, а також містять зображення непристойного характеру (зокрема, крім іншого, розміщення подібних матеріалів в Інтернеті) (D–K)
- B36** Участь у фізично агресивній поведінці (за винятком поведінки, описаної в порушенні B24), яка створює суттєвий ризик заподіяння легких тілесних ушкоджень або призводить до них (D–K)
- B37** Примушування, погроза, планування або підбурювання до насильства, травмування чи заподіяння шкоди іншим особам (D–K)
- B38** Поведінка в шкільному автобусі, що супроводжується значним ризиком тілесних ушкоджень або призводить до них.
ПРИМІТКА: Учні можуть бути позбавлені послуг з перевезення автобусом на підставі Розпорядження канцлера A-801. (D–K)
- B39** Переслідування, залякування та/або цькування (булінг), зокрема з використанням електронних засобів комунікації (кібербулінг); зокрема, фізичне насильство; сталкінг; словесні, письмові або фізичні погрози заподіяння шкоди іншій особі; спроби примусити або змусити учня чи співробітника до будь-яких дій; знущання старших над молодшими; глузування; соціальна ізоляція з метою приниження або відторгнення від колективу; використання лайливих слів, образливих жартів і прізвиськ для приниження та залякування. (D–K, G–K – у разі, якщо поведінка супроводжується фізичним насильством)

Разом із заходами дисциплінарного впливу можуть застосовуватися заходи підтримки та втручання з метою корекції поведінки.

Заходи підтримки та втручання для корекції поведінки (див. стор. 13–15)

- Спільний пошук рішень у проблемних ситуаціях
- Суспільно корисні роботи (за згодою батьків)
- Вирішення конфліктів
- Розробка індивідуального договору про поведінку
- Функціональне оцінювання поведінки (Functional Behavioral Assessment, FBA) / План поведінкового втручання (Behavioral Intervention Plan, BIP) (див. сторінка 22)
- Консультативні зустрічі
- Індивідуальні та групові консультації
- Індивідуальний план підтримки (ISP)
- Послуги психологічного втручання
- Наставництво
- Залучення батьків
- Посередництво між однолітками (див. стор. 17)
- Методи втручання та підтримки для позитивної корекції поведінки (PBIS)
- Направлення до місцевої громадської організації (СВО)
- Направлення на отримання психологічної допомоги у разі цькування, залякування або переслідування
- Направлення до консультативної служби з попередження жорстокості та сексуального насильства в молодих парах
- Направлення на отримання психотерапевтичних послуг
- Направлення до команди з роботи з учнями (PPT)
- Відновлювальний підхід (див. стор. 16–17)
- Короткострокові звіти про поведінковий прогрес
- Соціально-емоційний розвиток

Можливі заходи дисциплінарного впливу*

(див. стор. 17 і 24-25)

- D. Бесіда з батьками
- E. Внутрішньошкільні дисциплінарні заходи з реагування (наприклад, офіційна відновлювальна зустріч з обговоренням, відсторонення від участі у позакласних заходах або спільному ланчі)
- F. Видалення з класу вчителем (з урахуванням вимоги щодо накладення стягнення за п'ять або більше випадків видалення з класу протягом семестру або чотири або більше випадків видалення з класу протягом триместру)
- G. Відсторонення від занять за розпорядженням директора терміном від одного до п'яти навчальних днів
- H. Відсторонення від занять за розпорядженням інспектора, яке завершується негайним поновленням з проходженням належної процедури повернення до занять
- I. Відсторонення від занять за розпорядженням інспектора на встановлений термін від шести до десяти навчальних днів з проходженням належної процедури повернення до занять
- J. Відсторонення від занять за розпорядженням інспектора на термін від 11 до 15 навчальних днів з проходженням належної процедури повернення до занять
- K. Відсторонення від занять за розпорядженням інспектора на термін від 16 до 20 навчальних днів з проходженням належної процедури повернення до занять

*ПРИМІТКА: Більш детально про заходи підтримки та втручання з метою корекції поведінки див. на стор. 13–15. Більш детально про дисциплінарні заходи див. на стор. 23–24.

Порушення рівня 4 – Агресивні, небезпечні або шкідливі дії (продовження)

- B40** Переслідування, залякування та/або цькування (булінг), зокрема з використанням електронних засобів комунікації (кібербулінг) за фактичними або сприйнятими ознаками раси, кольору шкіри, світогляду, віросповідання, способів справляння релігійних обрядів, етнічного та національного походження, громадянства/імміграційного статусу, статі, гендерної ідентичності, гендерного вираження, сексуальної орієнтації, інвалідності або, зокрема, фізичне насильство, сталкінг, словесні, письмові або фізичні погрози заподіяння шкоди іншій особі, спроби змусити або примусити учня чи співробітника до будь-яких дій; знущання старших над молодшими; глузування, соціальна ізоляція з метою приниження або відторгнення від колективу; використання лайливих слів, образливих жартів і прізвиськ для приниження та залякування (D–K; G–K – у разі, якщо поведінка супроводжується фізичним насильством)
- B41** Володіння контрольованими речовинами або рецептурними ліками без належного дозволу, а також наркотиками та засобами їх вживання та/або спиртними напоями (D–K)
- B42** Необґрунтоване увімкнення пожежної або іншої аварійної сигналізації (D–K)
- B43** Загроза застосування вибухового пристрою (D–K)

Разом із заходами дисциплінарного впливу можуть застосовуватися заходи підтримки та втручання з метою корекції поведінки.

Заходи підтримки та втручання для корекції поведінки (див. стор. 13–15)

- Спільний пошук рішень у проблемних ситуаціях
- Суспільно корисні роботи (за згодою батьків)
- Вирішення конфліктів
- Розробка індивідуального договору про поведінку
- Функціональне оцінювання поведінки (Functional Behavioral Assessment, FBA) / План поведінкового втручання (Behavioral Intervention Plan, BIP) (див. сторінка 22)
- Консультативні зустрічі
- Індивідуальні та групові консультації
- Індивідуальний план підтримки (ISP)
- Послуги психологічного втручання
- Наставництво
- Залучення батьків
- Посередництво між однолітками (див. стор. 17)
- Методи втручання та підтримки для позитивної корекції поведінки (PBIS)
- Направлення до місцевої громадської організації (СВО)
- Направлення на отримання психологічної допомоги у разі цькування, залякування або переслідування
- Направлення до консультативної служби з попередження жорстокості та сексуального насильства в молодих парах
- Направлення на отримання психотерапевтичних послуг
- Направлення до команди з роботи з учнями (PPT)
- Відновлювальний підхід (див. стор. 16–17)
- Короткострокові звіти про поведінковий прогрес
- Соціально-емоційний розвиток

Можливі заходи дисциплінарного впливу* (див. стор. 17 і 24–25)

- D. Бесіда з батьками
- E. Внутрішньошкільні дисциплінарні заходи з реагування (наприклад, офіційна відновлювальна зустріч з обговоренням, відсторонення від участі у позакласних заходах або спільному ланчі)
- F. Видалення з класу вчителем (з урахуванням вимоги щодо накладення стягнення за п'ять або більше випадків видалення з класу протягом семестру або чотири або більше випадків видалення з класу протягом триместру)
- G. Відсторонення від занять за розпорядженням директора терміном від одного до п'яти навчальних днів
- H. Відсторонення від занять за розпорядженням інспектора, яке завершується негайним поновленням з проходженням належної процедури повернення до занять
- I. Відсторонення від занять за розпорядженням інспектора на встановлений термін від шести до десяти навчальних днів з проходженням належної процедури повернення до занять
- J. Відсторонення від занять за розпорядженням інспектора на термін від 11 до 15 навчальних днів з проходженням належної процедури повернення до занять
- K. Відсторонення від занять за розпорядженням інспектора на термін від 16 до 20 навчальних днів з проходженням належної процедури повернення до занять

*ПРИМІТКА: Більш детально про заходи підтримки та втручання з метою корекції поведінки див. на стор. 13–15. Більш детально про дисциплінарні заходи див. на стор. 23–24.

Порушення рівня 4 – Агресивні, небезпечні або шкідливі дії (продовження)

- B44 Привласнення або спроба привласнення чужого майна або шкільного майна без застосування сили або погроз (D–K)
- B45 Створення значного ризику заподіяння серйозних тілесних ушкоджень внаслідок необережної поведінки та/або використання потенційно небезпечних предметів (запальничок, пряжок ременів, парасольок, лазерних указок тощо) (D–K)
- B46 Завдання серйозних тілесних ушкоджень внаслідок необережної поведінки та/або використання потенційно небезпечних предметів (запальничок, пряжок ременів, парасольок, лазерних указок тощо) (G–K)
- B47 Підбурювання до масових заворушень або провокація таких (G–K)
- B48 Володіння будь-яким видом зброї категорії II, його демонстрація або продаж (E–K) ПРИМІТКА: Перш ніж вимагати відсторонення від занять за носіння предмета, який належить до категорії II і призначений не для заподіяння тілесних ушкоджень (наприклад, пилки для нігтів), директор школи зобов'язаний звернути увагу на наявність обставин, які пом'якшують покарання. Крім того, директор повинен оцінити, наскільки точно іграшкова зброя імітує колір, розмір, форму, зовнішній вигляд і вагу справжньої зброї. Більше інформації див. на стор. 27.
- B49 Використання контрольованих речовин або рецептурних ліків без відповідного дозволу, вживання заборонених наркотиків, синтетичних галюциногенів та/або алкоголю. (D–K)

Разом із заходами дисциплінарного впливу можуть застосовуватися заходи підтримки та втручання з метою корекції поведінки.

Заходи підтримки та втручання для корекції поведінки (див. стор. 13–15)

- Спільний пошук рішень у проблемних ситуаціях
- Суспільно корисні роботи (за згодою батьків)
- Вирішення конфліктів
- Розробка індивідуального договору про поведінку
- Функціональне оцінювання поведінки (Functional Behavioral Assessment, FBA) / План поведінкового втручання (Behavioral Intervention Plan, BIP) (див. сторінка 22)
- Консультативні зустрічі
- Індивідуальні та групові консультації
- Індивідуальний план підтримки (ISP)
- Послуги психологічного втручання
- Наставництво
- Залучення батьків
- Посередництво між однолітками (див. стор. 17)
- Методи втручання та підтримки для позитивної корекції поведінки (PBIS)
- Направлення до відповідної наркологічної консультативної служби
- Направлення до місцевої громадської організації (СВО)
- Направлення на отримання психологічної допомоги у разі цькування, залякування або переслідування
- Направлення до консультативної служби з попередження жорстокості та сексуального насильства в молодих парах
- Направлення на отримання психотерапевтичних послуг
- Направлення до команди з роботи з учнями (PPT)
- Направлення до спеціалістів з педагогічного втручання у разі зловживання забороненими речовинами (SAPIS)
- Відновлювальний підхід (див. стор. 16–17)
- Короткострокові звіти про поведінковий прогрес
- Соціально-емоційний розвиток

Можливі заходи дисциплінарного впливу* (див. стор. 17 і 24-25)

- D. Бесіда з батьками
- E. Внутрішньошкільні дисциплінарні заходи з реагування (наприклад, офіційна відновлювальна зустріч з обговоренням, відсторонення від участі у позакласних заходах або спільному ланчі)
- F. Видалення з класу вчителем (з урахуванням вимоги щодо накладення стягнення за п'ять або більше випадків видалення з класу протягом семестру або чотири або більше випадків видалення з класу протягом триместру)
- G. Відсторонення від занять за розпорядженням директора терміном від одного до п'яти навчальних днів
- H. Відсторонення від занять за розпорядженням інспектора, яке завершується негайним поновленням з проходженням належної процедури повернення до занять
- I. Відсторонення від занять за розпорядженням інспектора на встановлений термін від шести до десяти навчальних днів з проходженням належної процедури повернення до занять
- J. Відсторонення від занять за розпорядженням інспектора на термін від 11 до 15 навчальних днів з проходженням належної процедури повернення до занять
- K. Відсторонення від занять за розпорядженням інспектора на термін від 16 до 20 навчальних днів з проходженням належної процедури повернення до занять

*ПРИМІТКА: Більш детально про заходи підтримки та втручання з метою корекції поведінки див. на стор. 13–15. Більш детально про дисциплінарні заходи див. на стор. 23–24.

Порушення рівня 5 – Серйозно небезпечні або насильницькі дії

- B50 Підпал (D–L, G–L – у разі, якщо поведінка супроводжується фізичним насильством або навмисним пошкодженням шкільного або чужого майна)
- B51 Загроза застосування або застосування фізичної сили для привласнення чужого майна (D–L, G–L – у разі, якщо така поведінка супроводжується фізичним насильством)
- B52 Застосування фізичної сили до працівників школи або представників шкільної служби безпеки, заподіяння або спроба заподіяння їм тяжких тілесних ушкоджень (G–L – у разі застосування сили, I–L – у разі заподіяння серйозних тілесних ушкоджень)
- B53 Застосування надмірної сили по відношенню до учнів або інших осіб заподіяння або спроба заподіяння їм тяжких тілесних ушкоджень (G–L)
- B54 Провокування або участь з іншими в інциденті групового насильства (D–L, G–L – для учнів, які вчиняють фізичне насильство)
- B55 Загрозливі або агресивні дії, пов'язані з членством у банді ПРИМІТКА: Щоб встановити, чи пов'язана ця поведінка з участю в банді, адміністрація школи може звернутися до Відділу з попередження діяльності молодіжних банд Департаменту безпеки та молодіжного розвитку. (D–L, G–L – у разі, якщо поведінка супроводжується фізичним насильством)
- B56 Участь у фізичному сексуальному насильстві, примушування або змушування іншої особи до участі в сексуальних діях (I–L)
- B57 Продаж або розповсюдження наркотичних засобів, контрольованих речовин та/або алкоголю (G–L)
- B58 Володіння будь-якою зброєю категорії I, за винятком вогнепальної зброї, вибухових пристроїв або речовин, та її продаж (E–L)

Разом із заходами дисциплінарного впливу можуть застосовуватися заходи підтримки та втручання з метою корекції поведінки.

Заходи підтримки та втручання для корекції поведінки (див. стор. 13–15)

- Спільний пошук рішень у проблемних ситуаціях
- Суспільно корисні роботи (за згодою батьків)
- Вирішення конфліктів
- Розробка індивідуального договору про поведінку
- Функціональна оцінка поведінки (FBA)/план корекції поведінки (BIP) (стор. 22)
- Консультативні зустрічі
- Індивідуальні та групові консультації
- Індивідуальний план підтримки (ISP)
- Послуги психологічного втручання
- Наставництво
- Залучення батьків
- Посередництво між однолітками (див. стор. 17)
- Методи втручання та підтримка позитивної корекції поведінки
- Направлення до відповідної наркологічної консультативної установи
- Направлення до місцевої громадської організації
- Направлення на отримання психологічної допомоги у разі цькування, залякування або переслідування
- Направлення до консультативної служби з попередження жорстокості та сексуального насильства в молодих парах
- Направлення на отримання психотерапевтичних послуг
- Направлення до команди з роботи з учнями (PPT)
- Направлення до спеціалістів з педагогічного втручання у разі зловживання забороненими речовинами (SAPIS)
- Відновлювальний підхід (див. стор. 16–17)
- Короткострокові звіти про поведінковий прогрес
- Соціально-емоційний розвиток

Можливі заходи дисциплінарного впливу* (див. стор. 17 і 24–25)

- H. Відсторонення від занять за розпорядженням інспектора, яке завершується негайним поновленням з проходженням належної процедури повернення до занять
- I. Відсторонення від занять за розпорядженням інспектора на встановлений термін від шести до десяти навчальних днів з проходженням належної процедури повернення до занять
- J. Відсторонення від занять за розпорядженням інспектора на термін від 11 до 15 навчальних днів з проходженням належної процедури повернення до занять
- K. Відсторонення від занять за розпорядженням інспектора на термін від 16 до 20 навчальних днів з проходженням належної процедури повернення до занять
- L. У випадках, коли за законом або за обставинами вимагається відсторонення від занять терміном понад 20 днів, див. стор. 24–25.

*ПРИМІТКА: Більш детально про заходи підтримки та втручання з метою корекції поведінки див. на стор. 13–15. Більш детально про дисциплінарні заходи див. на стор. 23–24.

Порушення рівня 5 – Серйозно небезпечні або насильницькі дії (продовження)

- B59 Застосування будь-якого виду зброї категорії II з метою заподіяння тілесних ушкоджень працівникам школи, учням або іншим особам (H–L)
- B60 Застосування будь-якого виду зброї категорії I, за винятком вогнепальної зброї, вибухових пристроїв або речовин, з метою заподіяння тілесних ушкоджень працівникам школи, учням або іншим особам (H–L)
- B61 Застосування будь-якого виду зброї категорії I або II, за винятком вогнепальної зброї, вибухових пристроїв або речовин, з метою заподіяння тілесних ушкоджень працівникам школи, учням або іншим особам (H–L)
- B62 Володіння або використання вогнепальної зброї, вибухових пристроїв або інших вибухових речовин, які визначені в категорії I (L)

ПРИМІТКА: У разі порушення B62 керівник Відділу безпеки та молодіжного розвитку, інша особа, уповноважена канцлером Департаменту освіти, або окружний інспектор мають право письмово змінити умови відсторонення в індивідуальному порядку.

Разом із заходами дисциплінарного впливу можуть застосовуватися заходи підтримки та втручання з метою корекції поведінки.

Заходи підтримки та втручання для корекції поведінки (див. стор. 13–15)

- Спільний пошук рішень у проблемних ситуаціях
- Суспільно корисні роботи (за згодою батьків)
- Вирішення конфліктів
- Розробка індивідуального договору про поведінку
- Функціональне оцінювання поведінки (Functional Behavioral Assessment, FBA) / План поведінкового втручання (Behavioral Intervention Plan, BIP) (див. сторінка 22)
- Консультативні зустрічі
- Індивідуальні та групові консультації
- Індивідуальний план підтримки (ISP)
- Послуги психологічного втручання
- Наставництво
- Залучення батьків
- Посередництво між однолітками (див. стор. 17)
- Методи втручання та підтримки для позитивної корекції поведінки (PBIS)
- Направлення до відповідної наркологічної консультативної установи
- Направлення до місцевої громадської організації (СБО)
- Направлення на отримання психологічної допомоги у разі цькування, залякування або переслідування
- Направлення до консультативної служби з попередження жорстокості та сексуального насильства в молодих парах
- Направлення на отримання психотерапевтичних послуг
- Направлення до команди з роботи з учнями (PPT)
- Направлення до спеціалістів з педагогічного втручання у разі зловживання забороненими речовинами (SAPIS)
- Відновлювальний підхід (див. стор. 16–17)
- Короткострокові звіти про поведінковий прогрес
- Соціально-емоційний розвиток

Можливі заходи дисциплінарного впливу* (див. стор. 17 і 24–25)

- H. Відсторонення від занять за розпорядженням інспектора, яке завершується негайним поновленням з проходженням належної процедури повернення до занять
- I. Відсторонення від занять за розпорядженням інспектора на встановлений термін від шести до десяти навчальних днів з проходженням належної процедури повернення до занять
- J. Відсторонення від занять за розпорядженням інспектора на термін від 11 до 15 навчальних днів з проходженням належної процедури повернення до занять
- K. Відсторонення від занять за розпорядженням інспектора на термін від 16 до 20 навчальних днів з проходженням належної процедури повернення до занять
- L. У випадках, коли за законом або за обставинами вимагається відсторонення від занять терміном понад 20 днів, див. стор. 24–25.

*ПРИМІТКА: Більш детально про заходи підтримки та втручання з метою корекції поведінки див. на стор. 13–15. Більш детально про дисциплінарні заходи див. на стор. 23–24.